CALVINIST ✝ CONTACT

DUTCH-CANADIAN CHRISTIAN WEEKLY

"HE THAT BELIEVETH IN ME (JESUS) HATH ETERNAL LIFE."
John 6 : 47

APRIL 27th, 1962 - No. 543 - 10 PAGES • P.O. BOX 312, STATION B., HAMILTON, ONT.

17th year of publication
Authorized as Second Class Mail, Post Office Department Ottawa, Ontario, and for payment of postage in cash.

Beroepskeuze

Gezegend is degene, die zijn werk gevonden heeft.
— Carlyle.

Het komt inderdaad wel eens voor, dat ronde jongens in vierkante gaten passen. Maar zulke jongens zijn dan ook bijzonderheden en men mag niet aannemen dat zulks regel is. In andere woorden: iedereen kan maar niet van alles doen. Daar zijn wij het wel over eens en daar houden wij allen ook rekening mee. Het is echter vreemd, dat zodra men komt tot het kiezen van een beroep voor zichzelf of voor zijn kinderen, deze waarheid niet zo serieus schijnt genomen te worden.

Wat men ook op het leven van immigranten wenst aan te merken, men kan moeilijk zeggen, dat het niet van activiteit getuigt. Vooral op het terrein van de opvoeding ontmoet men een levendige interesse. Men stelt groot belang in het schoolonderwijs en in menige vereniging komt het onderwerp "opvoeding" telkens weer ter sprake.

Het valt daarop des te meer op, dat de keuze van een beroep er wat stiefmoederlijk afkomt. Wij bemoeien ons daar maar weinig mee. Hoe komt dat? Is het te moeilijk? Weten wij er te weinig van? Zijn er in dit land zoveel mogelijkheden dat wij door de vele bomen het bos niet meer zien?

Ons probleem

Het woord "beroepskeuze" heeft niettemin een zekere populariteit gekregen. Niet alleen om de vreemde en soms ogenschijnlijk grappige proeven, die er aan te pas komen, maar ook omdat wij er eigenlijk allen mee te maken hebben. Er is iets gemeenschappelijks in. Opvoeding in huis en op school heeft te maken met de toekomstige samenleving. Kinderen van nu vormen de maatschappij van morgen. Daarom zijn de ouderen van nu maar niet alleen verantwoordelijk voor de huidige samenleving en de volgende generatie voor de toekomst. Opvoeden heeft maar niet alleen te maken met de individuele persoon, die wordt opgevoed, maar het is tevens mee-bouwen aan "de maatschappij der toekomst". En het is niet alleen bouwen, het is tevens ontwerpen van de toekomstige samenleving. Of wij ons daarvan altijd bewust zijn, verandert aan het feit als zodanig niets. Hoe de maatschappij er straks zal uitzien, hangt niet alleen af van de mensen, die straks die maatschappij zullen vormen, het hangt eveneens af van de richting waarin de mensen van nu hun kinderen zullen sturen en van wat zij aan de vorming van die kinderen doen.

Daarom reeds is het van belang om aan beroepskeuze gemeenschappelijk aandacht te besteden. Maar er is meer. Ten diepste raken wij hier een religieus probleem. Het is maar niet zo, dat wij hier een vraagstuk ontmoeten, dat wij óók van religieuze kant kunnen benaderen. Wij mogen ons wel afvragen of er inderdaad dergelijke vraagstukken bestaan. Wij kunnen niet een opvatting over iets hebben en daarnáást ook een religieuze opvatting. Zulk een tegenstrijdige levenshouding ontmoeten wij helaas nog maar al te veel. U kent dit wel: de week is er voor het werk en de Zondag is er voor de kerk. Dan hebben wij twee vlakken, waarop wij leven: het ene waarop wij God dienen en het andere waarop wij onze eigen zaken regelen.

Deze tegenstrijdige levenshouding komen wij vooral op het sociaal-economische terrein tegen. Ons beroep is dan niet veel meer dan een noodzakelijkheid om in leven te blijven. Een mens moet nu eenmaal zorgen dat er eten op tafel komt en dat hij een dak boven zijn hoofd heeft. Maar men wil dit graag tot het uiterste minimum beperken. Wij hadden eerst de 48-urige werkweek, toen werd het 45 uur, toen 42 en nu is men bezig om dit terug te brengen tot 35 en zelfs tot 30 uur. Velen zijn daarom "maar" in een bepaalde werkkring terecht gekomen alsof ze in een slop zijn geraakt: zij kunnen er niet meer uit hoe graag zij dat ook zouden willen.

Om te zeggen dat ons werk, ons beroep Godsdienst is, wekt veelal, ook in eigen kring, bevreemding, om niet te spreken van verzet. Wij willen daar eigenlijk niet aan. Misschien is daarom ook onder ons de begeerte naar de hoogst betaalde baan sterker dan naar de meest geschikte werkkring. Ook onder ons treft men als hoogste filosofie van de arbeid nog vaak aan: "als ik mijn brood maar heb", of liever: "als ik maar een goede boterham heb."

En toch: dat mijn beroep of mijn dagelijkse bezigheid **Godsdienst** is of behoort te zijn, is zo Bijbels als het maar kan. Psalm 90: "Bevestig Gij het werk onzer handen over ons" (en alsof het nog niet genoeg is, bidt de dichter het opnieuw:) "ja, het werk onzer handen bevestig dat." Rom. 14:8, "Hetzij dat wij leven, wij leven de Here." Filip. 1 : 21, "Het leven is mij Christus". En er zijn natuurlijk nog veel meer plaatsen aan te wijzen. De bijbel onderstreept voortdurend, dat verlossing betekent verlossing van het gehele leven. Natuurlijk kennen wij die teksten wel, maar soms dreigt de vèrstrekkende betekenis ervan ons te ontgaan. Wij moeten elkaar telkens weer er aan herinneren, dat godsdienst niet aan ons leven is toegevoegd, maar dat ons leven godsdienst is.

Beroepskeuze moet dus in deze zin zijn het leiden of kiezen van een richting, waarin het werk dienst van God kan zijn en zo tot bloei kan komen.

Dit probleem is al groot genoeg om het onze volle aandacht te schenken. Het wordt echter nog groter gemaakt door de maatschappelijke verhoudingen waaronder wij leven. Dan denken wij niet alleen aan de tallozen, die geen bevrediging in hun werk vinden, maar tevens aan de arbeidsmethoden en -verhoudingen, die het zo moeilijk kunnen maken.

Wij willen graag in ons volgend nummer daaraan enige gedachten uiten en dan tevens zien of op dit gebied een taak ligt, die tot nu toe onder ons te weinig aandacht heeft gekregen.

D. F.

MADURODAM (de openlucht-tentoonstelling van Nederland op verkleinde schaal bij Den Haag) wordt door nijvere werkers weer in gereedheid gebracht voor het komende drukke toeristenbezoek.

Europese Verkiezingen

Buitenlands Overzicht
door
Prof. Mr. L. W. G. Scholten

Een van de belangwekkendste gebeurtenissen van de laatste dagen was wel het referendum, gehouden in Frankrijk, waaraan De Gaulle niet alleen een uitspraak van het volk had verbonden omtrent de door hem gevoerde politiek ten aanzien van Algerije, maar ook een verzoek om volmachten voor de verdere uitwerking van de verdragbepalingen van Evian had gevraagd. Deze kiezersuitspraak gaf aan De Gaulle de ondubbelzinnige verzekering van het Franse volk, dat het in meerderheid met door hem gevolgde staatkunde instemde. Men kwam ongeveer tot negentig procent van de uitgebrachte stemmen,, die hun ja hadden gegeven.

Het spreekt vanzelf, dat wij de voldoening van De Gaulle kunnen begrijpen, al heeft men weinig gelezen over enige uitbundige feestviering. Wij denken er niet aan de betekenis van De Gaulle enigszins te verkleinen, integendeel. Maar deze wijze van raadpleging van het volk geeft ons toch aanleiding aan de hand van het referendum de wenselijkheid en mogelijkheid van de Europese verkiezingen te bezien. Wij weten nu wel, dat men dan onder Europa voorlopig moet verstaan het Europa van de zes landen van de Europese kolen- en staalgemeenschap of liever die van de Europese economische gemeenschap, waarbij enkele andere landen toelating verzoeken. Maar ook als zodanig kan onze bespreking nut hebben.

Immers in de laatste weken is de propaganda voor het houden van Europese verkiezingen toegenomen. Op een groot studentencongres te 's Gravenhage zijn ze verdedigd en ook op andere bijeenkomsten is dit geschied onder de bewering, dat men met idealisme de toekomst tegemoet moest zien, dat men een streep moest zetten onder het verleden en alleen met de toekomst had rekening te houden. Zelfs ging men zo ver, dat men de in de reeds bestaande vergadering van afgevaardigden gevormde partijgroepering als voorbeeld ging aanprijzen voor hetgeen in Nederland wenselijk was. Dit lijkt ons een gevaarlijk spelletje.

Het wezen toch van een directe raadpleging van het volk is, dat men geen beslissende betekenis toekent aan de uitspraak van het parlement, dat is samengesteld na een strijd tussen partijen. Vandaar dat dictatoren, die het met de volksinvloed op een accoordje gooien, altijd met een volksvertegenwoordiging op gespannen voet staan. Men is dan door het referendum zogenaamd democratisch. Dat deed de Führer van het Derde Rijk telkens als hij weer de een of andere misdaad zogenaamd moest wettigen. Dat deed Stalin. Dat deed ook Napeleon III en zijn grote naamgenoot Napoleon I. Rechtstreekse raadpleging van het volk is altijd, behalve in zeer kleine gemeenschappen, het middel van de dictator om zijn zin door te zetten. Werkelijke democratie, werkelijke invloed van het volk, zoals Lincoln het zo duidelijk zeide als: regering van het volk, voor het volk, door het volk, gaat altijd gepaard met de werkzaamheid van staatkundige partijen, die de belangstelling vragen voor de actuele problemen, teneinde op de grondslag van enkele grote beginselen bepaalde oplossingen na te streven. In die zin was Kuyper een democraat, maar ook Troelstra, toen deze laatste streed voor invloed in het parlement. En het was de fout van het Franse politieke leven van de laatste eeuw, dat het geen werkelijke politieke partijen in het leven wist te houden. Door dit gebrek heeft men in Frankrijk tenslotte de dictatuur van De Gaulle nodig gemaakt. Maar al is de staatkunde van De Gaulle te verklaren, daarom mag deze niet als voorbeeld dienen voor landen als Engeland en Nederland, waar echte volksinvloed mogelijk is.

De leiders van zulke partijen hebben tot taak eerst de vraagstukken van hun tijd te begrijpen, deze te ontleden, aan de leden van hun partij voor te stellen en hun aandacht te vragen voor het verband met de diepere beginselen, die samenhangen met de onderscheiden levensbeschouwingen. Die vraagstukken komen niet uit de lucht vallen, maar vinden hun oorsprong in de ontwikkeling, die soms tientallen jaren terug gaat. En in die ontwikkeling openbaart zich niet alleen het probleem, maar ook het karakter van het volk. Vandaar dat staatkunde altijd iets te maken heeft met de geschiedenis. Dat heeft niets te maken met conservatisme en met reactie, maar die studie van de geschiedenis geeft antwoord op de vragen naar het wezen van de dingen. De grote staatslieden, die iets hebben gepresteerd, waren heel vaak in de eerste plaats historici. Denk aan Thorbecke, aan Groen van Prinsterer of in het buitenland aan Churchill, of aan Wilson, de president van de Verenigde Staten tijdens de eerste wereldoorlog. En de huidige grote invloed van Oud is voor een niet gering deel te verklaren uit het feit, dat hij de parlementaire geschiedenis zo goed kent. De revolutionairen uit het Frankrijk van 1789 poogden met het jaar 1 te beginnen en stelden dus een nieuwe jaartelling vast. Het goede van de Franse revolutie is pas gered, toen men weer het verband ging leggen met het historische Frankrijk. En nu is het zo verdrietig, dat velen, die in 1945 in ons land zo heel goed wisten, dat staatslieden, die met het jaar 1 wilden beginnen, revolutiebouw nastreefden, thans met luider stem voor Europa in dezelfde fout vervallen.

Pleit men nu voor Europese verkiezingen met eenzelfde kiesrecht van Sicilië tot Schiermonnikoog, dan moet men eerst openhartig zeggen wat men wil. Dictatuur of volksinvloed. Wil men het eerste, dan kan men verkiezingen voorstaan zonder werkzaamheid van partijen. Dan kan men alleen kiezen tussen ja en neen, telkens wanneer de dictator dat vraagt.
Dan moet men niet dictatuur voorstaan in Europa en in Nederland doorgaan voor vertegenwoordiger van een democratische partij. Dat is onwaar of misschien ook dom.

Wil men een Europa met volksinvloed, dan moet men eerst, meestal langs moeizame weg, politieke partijen vormen, die leiding geven aan de vorming van het volksbewustzijn, die hun volk kennen en de vraagstukken kennen en het verband met hun eigen levensbeschouwing kennen. Als het in de staatkunde alleen ging over de richtprijs van koolrapen, dan zou dat misschien niet zo nodig zijn, maar als het gaat om de diepste levensvragen van een volk, dan misleidt men zich zelf en anderen, indien men die partijen niet nodig heeft.

En welke partijen heeft men nu, die het gehele gebied van Italië tot Groningen en Friesland, van de Elbe tot aan Bretagne omvatten? Wij kennen ze niet.

De socialisten hebben het misschien het gemakkelijkste, omdat zij oorspronkelijk een materialistische grondslag hadden. Zij hebben dan tenminste in al die landen enige gemeenschappelijke richtlijnen. Toch blijven er nog grote verschillen in de democratie van Spaak en bijvoorbeeld van Nenni in Italië en Patijn in Nederland.

Maar hoe moet het met de fel anticlericale liberalen uit Italië en Frankrijk en België en de Nederlandse liberalen met hun brede zoom van kerkelijk meelevende protestanten?

En wat voor eenheid is er tussen de democratische diep godsdienstige Nederlandse Rooms Katholieken uit Nederland en de heersende Rooms Katholieke groep uit Italië die sociale toestanden als in Zuid Italië nog altijd laten bestaan?

En waar moeten de Protestanten aansluiting zoeken? Opgaan in die alleen kerkelijk te regeren diversiteit van Rooms Katholieken? Een prettige toekomst. Waar moeten de Engelse liberalen bij ondergebracht of de conservatieven? Eertijds stonden de protestantse Nederlandse partijen veel dichter bij de eersten dan bij de laatsten, vooral kerkelijk. Over de Scandinavische partijen spreken wij dan nog maar niet, omdat men daar een gans andere indeling heeft.

Wie een **verenigd Europa wil** met volksinvloed, kan niet pleiten voor directe verkiezingen. Hij moet de vertegenwoordigende organen van het Verenigd -Europa doen **voortkomen uit de nationale volksvertegenwoordigingen.** Dan heeft men tevens een behoorlijke band met de uitvoerende macht in het Verenigd Europa, omdat men een band heeft met de uitvoerende macht in de afzonderlijke staten.

Maar misschien wil men dat niet? Wellicht wil men dictatuur, eerst de economische en dan ook de andere. Dan moet men dat eerlijk zeggen. Omdat men anders in Nederland zogenaamd zou streven naar democratie, terwijl men in het overkoepelende orgaan, het supra-nationale orgaan alleen met dictatuur te maken heeft.

Kostbare Verkiezingen

Alles wijst er op dat de "slagorden zijn gesteld" en de eerste politieke schermutselingen zijn reeds geleverd. De verkiezingen, die op 18 Juni a.s. zullen plaats hebben, zullen waarschijnlijk iets anders verlopen dan de stemming van 1958. Naast de twee grote partijen, de Progressive Conservatives en de Liberalen, zullen de twee anderen nu ook van zich laten spreken. Eén daarvan, de Social Credit Party, zal nu trachten onder haar nieuwe leider Robert Thompson, opnieuw een deel van de federale zetels te krijgen, terwijl de New Democratic Party onder leiding van Tommy Douglas als nieuweling de arena binnenkomt. De spanning zit er wel in, want niemand durft met zekerheid voorspellen hoe het Canadese volk zal reageren. De Conservatieven willen ons doen geloven, dat zij zeker zijn van de overwinning, doch de Liberalen trachten hetzelfde te doen, maar dan voor hen zelf.

Naar alle waarschijnlijkheid zullen de Conservatieven, ook al zouden zij een beduidende victorie behalen, toch niet alle 208 zetels, die zij in 1958 verwierven kunnen behouden. Maar daar zullen zij zelf ook niet op rekenen. Er zijn zelfs conservatieven die rekening houden met de mogelijkheid dat zij een beduidend aantal zetels zullen moeten prijsgeven. Dit getuigt in ieder geval van werkelijkheidszin.

De Liberalen grijpen nogal hoog. Zij menen dat zij tenminste 130 zetels zullen veroveren, waarmede zij wel blijk geven dat bij hen de wens de vader is der gedachten.

Het is duidelijk dat de verkiezingen zich niet zullen concentreren op een nationale leider. Geen der partijen heeft een man, die als het ware een magische kracht op het volk uitoefent. Vandaar dat het thans veel meer zal gaan om de betreffende candidaten in de verschillende ridings.

De kosten, die de verschillende partijen aan de verkiezingen zullen besteden, lopen in de millioenen. Men rekent, dat de twee grote partijen ieder zo'n vijf millioen dollar zullen uitgeven, de Socialisten tussen twee en drie millioen en Social Credit ongeveer een millioen.

Daarnaast bestaat er ook nog een communistische partij, maar of en hoeveel die zullen spenderen is een vraag die nog niet beantwoord is, maar die ook niet veel gewicht in de schaal legt.

De verkiezingscampagne zal dus heel wat gaan kosten. Niet alleen in geldelijke zin, maar ook physiek. Mr. Thompson van Social Credit is 48 jaar oud, Mr. Douglas van NDP is 57, Mr. Pearson van de Liberals is 65 en Mr. Diefenbaker van de Conservatives is 66. Deze mannen moeten het land doorkruisen en overal de mensen aanmoedigen toch vooral hun partij te stemmen. De laatste twee leiders zijn van plan om een bezoek te brengen aan 200 van de 263 ridings. En dat moet dan allemaal gebeuren voordat de achttiende Juni zich aanmeldt. Het behoeft weinig betoog, dat dit physiek een enorme inspanning is.

Bleef het daar nu alleen nog maar bij, dan konden zij na een goede rustperiode de inspanning spoedig vergeten. Maar een verkiezingscampagne is meer dan een tijd lang het land doorkruisen. Gedurende die tijd meer dan anders, trachten politieke candidaten elkaar de vliegen af te vangen. De critiek gaat dan vlijmend door de lucht en een mens moet een dikke huid hebben om alles te kunnen weerstaan. De critiek kan men dan wel met een zakje zout nemen, maar er worden dan toch maar dingen gezegd, die bijtend kunnen zijn. Er is in de laatste kamerzittingen al een voorproefje van gegeven, toen van Mr. Pearson werd gezegd, dat hij veel te zachtzinnig was tegenover het communisme.

De Liberalen hebben wel doen blijken, dat zij een debat voor de TV tussen Mr. Diefenbaker en Mr. Pearson wel op prijs zouden stellen, maar de conservatieven hebben zich voor die fuik niet laten vangen. Wat konden ze er ook mee winnen?

Binnenkort hopen wij in ons blad nog op die gehele politieke ontwikkeling terug te komen, maar nu al is het interessant om de aanvoer van het geschut bij te wonen.

Angst voor de wetenschap?

door Prof. Dr. G. C. Berkouwer

Er zijn tegenwoordig zo veel nieuwe vragen en problemen aan de orde, met name ten aanzien van verhouding tussen geloof en wetenschap, dat er soms een zekere *onrust* te bespeuren valt. Dat is een verschijnsel dat in allerlei tijden wel voorkwam, maar nu toch meermalen scherpe vormen aanneemt. Het kan de onrust zijn die de voortgang der wetenschap zèlf reeds met zich mee brengt, maar het kan óók de onrust zijn aangaande de "houdbaarheid", de waarheid van het geloof, van het tot nu toe beledene. Wanneer zulk een onrust ontstaat kunnen er verschillende wegen worden ingeslagen. Eén van de methoden om zich de onrust van het lijf te houden of te overwinnen is hierin gelegen dat men de wetenschap de rug toekeert. Immers, heeft de wetenschap zich niet vaak tegen het geloof gekeerd en is ze niet meermalen tot een verzoeking voor het eenvoudige, kinderlijke geloof geworden? Heeft men niet meermalen de gelovigen mét hun getuigenis gedaagd voor de rechtbank der wetenschap en schreef men niet in ónze eeuw dat de Christelijke geloofsvoorstellingen door het klimmende licht der wetenschap zonder meer waren weggevaagd?

We kunnen daarom met dankbaarheid constateren dat zeer veel Christenen zich desondanks aan de wetenschap hebben gegeven en daarin juist een taak hebben gezien. Toen de Vrije Universiteit in 1880 door Kuyper werd opgericht, is er veel strijd gevoerd over haar zin en recht, maar in ieder geval kan men de Vrije Universiteit *niet* uitleggen als angst voor de wetenschap!

Angst voor de wetenschap komt voort uit innerlijke *onzekerheid*: zou het geloof dan tòch weerlegd kunnen worden en *is* het wel zo onaantastbaar als dikwijls wordt voorgewend? En is het niet beter, wenselijker en veiliger zich maar niet op dat gevaarlijke terrein te begeven en voorts vol te houden dat wij gelóven en dat wij daarom met de wetenschap *niets* te maken willen hebben omdat het op kinderlijk geloof aankomt? Is het per slot van rekening niet aan de *kinderen* geopenbaard en moet misschien onze laatste en diepste wijsheid niet zijn: "Met begrijpen zal 't niet gaan — neem het onbegrepene aan!"

Men moet deze vragen niet onderschatten, maar tegelijkertijd oog hebben voor het grote gevaar dat deze mijding met zich mee brengt. Ik herinner me een publikatie over een Amerikaans debat van fundamentalistische kringen met mensen van "de wetenschap". Het debat handelde over Bijbel, evolutie en Godsbestuur en kwam neer op een: "Wij blijven er bij en we hebben met Uw wetenschap nìèts te maken en we hebben er ook geen interesse voor!" Een scherpzinnige hoorder heeft toen de opmerking gemaakt of het volgend geslacht (zèlf intensief bij de wetenschap betrokken zijnde!) van zulk een tweeslachtigheid tussen geloof en wetenschap geen zeer ernstige schade zou ondervinden en óók of dit simpele antwoord nog wel geaccepteerd zou worden. Dit laatste lijkt me een bijzonder waardevolle en treffende opmerking. Niet, omdat het besef van iets onaantastbaars niet wézenlijk tot het Christelijk geloof zou behoren, maar omdat men van dit onaantastbare géén rekenschap en getuigenis kan afleggen door te doen alsof alle wetenschap een belachelijke zaak zou zijn, ontsproten uit het ongeloof en daarom niet ernstig te nemen. Men loopt dan gevaar éigen inzichten en menselijke voorstellingen met het Evangelie, met het Woord Gods te vereenzelvigen en tegenover de wetenschap de stelling te gaan verkondigen dat het hier om kinderlijk geloof gaat. De praktijk leert dat men dan lange tijd *achteraan* komt, om dan *later* toch in allerlei punten méé te gaan.

De bezorgdheid, de angst, het: "men kan nooit weten" kan zich openbaren in een onrust over de wijze, waarop thans de evolutietheorie ter sprake komt of ook ten aanzien van het Bijbelonderzoek, bijvoorbeeld de betrouwbaarheid der Schrift, de wáárheid der Evangeliën, de werkelijkheid van de historische Jezus, de betekenis der wonderen, enzovoort.

De problemen doen zich voor zowel in het Rooms-Katholieke als in het Protestantse denken. Het wekt misschien verwondering — maar is niet te loochenen — dat men in R.K. kringen hier vrij ver nieuwe wegen is ingeslagen, zònder de kerkleer te betwijfelen! en dat men in die kringen van mening is dat allerlei orthodoxe, protestantse Christenen maar ál te traag op deze weg volgen. Men neemt hier kennis van de nieuwe vragen en antwoorden en is zich bewust in een zekere spanning te leven.

Het zou niet goed zijn deze spanning te camoufleren, een bezigheid die practisch niet verder brengt dan een fundamentalistisch negeren van de wetenschap. Reeds het dagelijks pastoraat ten aanzien van de jeugd der kerk komt er mee in aanraking. Zó verantwoordelijk is het werk van allen die hier leiding hebben te geven dat enerzijds àlle struisvogelpolitiek vèr verwijderd moet worden gehouden en anderzijds het ontstaan van een "clandestiene Bijbel", dat wil zeggen een interpretatie van zuiver willekeurige aard, ten koste van alles gemeden moet worden. En bovenal is de verantwoordelijkheid groot, omdat de eerlijkheid en de waarachtigheid onder geen beding mogen worden prijsgegeven. In deze eerlijkheid, die tegelijkertijd in de liefde de *vrees* uitwerpt, zullen allen hun weg moeten gaan en daarin zonder mijding en zonder angst de verantwoordelijkheid moeten aanvaarden voor de komende generatie, die op een ongekende wijze geconfronteerd wordt met vragen, die blijkens talloze getuigenissen, haar stellen voor de *waarachtigheid* van het Christelijk geloof, niet zonder, maar mèt al de vragen die thans aan de orde zijn.

In deze situatie zal het duidelijk moeten worden hoe op een *nieuwe* wijze ervaren wordt *hoe* onaantastbaar het Evangelie is en blijft in álle tijden en hoe waar het is dat het Woord Gods een lamp is voor onze voet.

(Overgenomen uit "Trouw")

De nieuwe begroting

door J. P. Verseveldt

Tegen veler verwachting in heeft de Diefenbaker regering blijk gegeven van staatsmanschap bij het presenteren van de nieuwe Federale begroting.

Algemeen was de overtuiging dat aan de vooravond van een algemene verkiezing de regering zou proberen de kiezers te beinvloeden met "hand-outs". De verhoging van de ouderdomsuitkering met $10 per maand enige tijd geleden, had in dit opzicht het ergste doen vermoeden. De begroting stelt echter géén algemene verlaging van inkomstenbelasting voor, noch de verwachte verhoging van de kindertoeslag, maar beperkt zich tot maatregelen, die het bedrijfsleven moeten stimuleren.

Over die verhoging van de ouderdomsvoorziening valt nog wel het een en ander te zeggen. Deze opslag zal de regering ongeveer $120 millioen per jaar kosten. Voorzieningen voor de dekking van deze uitgave werden tot nu toe niet getroffen, en wat dat betreft lijkt de handelwijze veel op wat Lester Pearson karakteriseerde als "vote now, pay later". Per slot van rekening, alle uitgaven van de regering moeten eerst in de vorm van belasting uit de zakken van ons, belastingbetalers worden geklopt. Al het gepraat over "free" hospitalization, "free" medical care, etc. is onzin, wij de kiezers, krijgen de rekening heus wel gepresenteerd via ons belastingbiljet. En als de regering lenen moet omdat er een tekort op de begroting is, m.a.w. de uitgaven de inkomsten overtreffen, dan moeten onze kinderen ook nog voor onze vrijgevigheid betalen in de vorm van belasting voor schuldaflossing. Wat dat betreft is Dr. Erhard, de bekende Duitse minister van Economische Zaken, een reëel en moedig man, die tijdens de verkiezingscampagne verleden jaar September de kiezers voorhield hun niets te beloven omdat niet de Staat, maar zijzelf het moesten opbrengen.

Al geeft Minister Fleming's begroting blijk van staatsmanschap, dit betekent niet, dat alles nu rozengeur en maneschijn is. Het tekort op de begroting bedraagt ondanks de getoonde zelfbeheersing niet minder dan $745 millioen, slechts weinig lager dan het tekort voor het budget-jaar 1961-62. In tegenstelling tot de voormalige Liberale Regering hebben de Conservatieven, sinds zij aan het bewind kwamen, nog geen kans gezien een sluitende begroting in te dienen. De uitvoering van de verkiezingsbeloften van 1957 en 1958 hebben ons, de belastingbetalers handen vol geld gekost. Inclusief de schatting voor het nieuwe jaar, is het totaal der tekorten sinds 1957 een slordige $3000 millioen. In 1961 was het $340 millioen en in 1959 $609 millioen. Sinds John Diefenbaker de leiding nam, is de Federale staatsschuld per hoofd van de bevolking (mannen, vrouwen, babies en ouden van dagen, iedereen inbegrepen) gestegen van $648 tot $712. Onverantwoorde belastingverlaging heeft hierin een rol gespeeld evenals vrijgevigheid ten opzichte van de boeren. De "farm vote" is nu eenmaal belangrijk voor de Conservatieven. Daarom is de betoonde zelfbeheersing deze keer, nu we weer voor een verkiezing staan, des te opmerkelijker.

De verhoging van de kinderaftrek met $50 tot $300 is meer een gebaar dan van betekenis. De maatregelen tot stimulering van het bedrijfsleven en daarmee de werkgelegenheid zijn belangrijker. Stijgende verkopen (en dus productie) zullen worden beloond met een lager dan normaal belastingpercentage op de toename in de winst. Deze faciliteit geldt echter niet voor ondernemingen in de mijnbouw, scheepsbouw, olie industrie en bosbouw. De scheepsbouw werd echter enige tijd geleden al met een subsidie regeling bedacht, terwijl de Minister de drie andere industrieën nu op speciale wijze helpt in zijn begroting. De dubbele afschrijving voor belastingdoeleinden, die verleden jaar werd ingevoerd voor ondernemingen die zich vestigen in "labour surplus" gebieden, of die artikelen gaan vervaardigen, die niet eerder in Canada werden gemaakt, blijft voorlopig gehandhaafd. Ter stimulering van "research" in Canada (en om tegelijkertijd de uittocht van wetenschappelijk getrainde werkers en technici naar de U.S. tegen te gaan) mag voor berekening van de belasting anderhalf maal het werkelijk aan research besteedde bedrag worden opgevoerd. Tenslotte hoopt Minister Fleming door een speciale belasting op premies, die naar verzekeringsmaatschappijen in het buitenland gaan, het plaatsen van verzekeringen in Canada te stimuleren.

Alles bij elkaar zullen de aangekondigde belasting-verlagingen de schatkist ongeveer $54 millioen kosten aan inkomsten dit jaar en $130 millioen in volgende jaren. Gehoopt wordt natuurlijk, dat deze "pep-up pillen" zodanig het bedrijfsleven zullen stimuleren, dat in komende jaren dit tijdelijk verlies aan inkomsten dubbel en dwars zal worden goedgemaakt door grotere economische bedrijvigheid.

Vraag blijft, of het geschatte begrotingstekort niet aan de lage kant is. Ten eerste heeft Minister Fleming zijn cijfers gebaseerd op een 7% toename in Gross National Product (dit is het geheel van wat er in Canada aan goederen en diensten wordt voortgebracht). Tot nu toe zijn al zijn schattingen sinds 1957 te hoog geweest .In zijn 1960 budget, toen hij ook een 7% stijging in G.N.P. voorspelde, was de werkelijke toename slechts 2.2 procent. De stijging in 1961 was 2.5%, dus is een toename van 7% voor 1962 waarschijnlijk wel aan de optimistische kant.

Bovendien zijn de uiteindelijke tekorten op de Federale budgetten tijdens het Conservatieve bewind hoger geweest dan voorspeld.

Het tekort van $791 millioen voor het pas afgelopen budget jaar was een stuk hoger dan de $650 millioen, die Mr. Fleming een jaar geleden voorspelde, ondanks bepaalde meevallertjes.

Getuige het feit, dat de leider van de Liberale Partij, Lester Pearson, met een flauw verhaaltje over hoofdpijn pillen kwam aandragen, bewijst wel, dat de Oppositie weinig steekhoudende critiek had in te brengen. Het bedrijfsleven, dat tot nu toe weinig sympathie voor het Diefenbaker bewind had, was dit keer ingenomen met de begroting. Hoe de kiezers zullen reageren, moeten we nog afwachten.

CALVINIST-CONTACT

DUTCH-CANADIAN CHRISTIAN WEEKLY

P.O. Box 312, Station B, Hamilton, Ont.

Phone 547-1488 and 547-1489

Calvinist-Contact is published Friday every week.

Closing date: Saturday before date of issue.

Subscription price: $ 4.00 per year.

Published by Guardian Publishing Co. Ltd., Hamilton, Ont., on behalf of the Calvinist-Contact Publishing Association.

Mensen op onze weg

door Ineke Parlevliet

IV (Slot)

Het was al ver in de namiddag toen Jacky de volgende dag bijna schoorvoetend ons gebouw binnen kwam. Ze had de baby op haar arm. Ze durfde amper op te kijken toen ze met me de spreekkamer in liep en ze hield de baby dicht tegen zich aangedrukt. Ze ging zitten. "Don't you think it's better to put the baby here in the basket, Jacky? vroeg ik.

Ze knikte stom en legde toen de baby voorzichtig in het geimproviseerde wiegje. Ik keek naar haar smalle bleke gezichtje, met de bedroefde bruine ogen, die geen blik van het kind aflieten. Jacky was broodmager en haar lange donkere haar hing los over haar schouders. Ze was niet opgemaakt en haar mond leek wel bloedloos, zo wit. Ze was netjes, maar heel eenvoudig gekleed. Zenuwachtig plukte ze wat pluisjes van haar jas. Ik zag aan de krampachtige bewegingen van haar gezicht dat ze grote moeite had om niet te huilen. Ze zei niets en ik zocht naar woorden om het gesprek te openen.

"Do you have any plans for your baby, Jacky?" vroeg ik eindelijk. Jacky schudde haar hoofd en fluisterde toen, bijna onverstaanbaar: "Adoption".

"Do you really want to give Peter up for adoption? Please, Jacky, tell me what you really want, so we can help you to find the best solution." Voor de eerste keer keek Jacky me nu aan en er lag een wereld van wanhoop in haar ogen toen ze zei:

"Adoption . . . is really the best. That's what . . . I want." Maar haar gedrag was volkomen in tegenspraak met haar woorden.

"Is there no other way, Jacky?

"There is no other way . . . there is no other way . . . take him. I can't take . . ." Ze maakte de zin niet af, maar liet plotseling haar hoofd op haar armen vallen en huilde alsof haar hart zou breken. 't Was een zielig hoopje menselijke ellende. Ik liet haar maar begaan en ging op zoek naar wat kleenex. Eindelijk kalmeerde ze wat, dronk wat water en veegde haar behuild gezicht af. Mijn oog viel op de baby. Die moest nog naar een tijdelijk pleeggezin gebracht worden door een collega en daar het al vlak bij vijven was, kon dat beter eerst gebeuren. Het was ook beter voor Jacky. Toen mijn collega de baby weg haalde, kreeg Jacky opnieuw een huilbui. Ik had ziels-medelijden met haar. Was er dan absoluut geen mogelijkheid voor haar om dit kind te houden? Maar hoe kon zij ooit voor twee kinderen zorgen en hen groot brengen? Opnieuw voelde ik me boos worden op Jim, ofschoon Jacky evengoed schuldig was aan haar eigen ellende.

"Why did you stay with Jim after Billy was born? You could have lived with your parents. In stead you started a common-law union with Jim and got another baby. You could have known that, Jacky."

"I loved him," fluisterde Jacky, "and I hoped that eventually he would marry me. I never expected him to send me away when I came back from the hospital with Peter. May be that was the whole trouble. I had to stay in almost two weeks, because I was so weak. During those weeks Jim got mixed up with old friends and got big ideas. He has been out with other girls too, he told me himself. But I can't help it. I still love him."

"Because of the children? Because he is the father of your children and the only one who could have given them a home? Is that not the main reason perhaps?" vroeg ik.

"That too," erkende Jacky, "but I would never have gone out with him and . . . and have children if I had not loved him. He never told me that he had been married before until I was already pregnant of Billy."

Graag had ik nog eens met Jim gepraat, maar Jacky was met een taxi gekomen. Jim had moeten werken en had haar niet kunnen brengen. Jacky wilde met alle geweld gelijk voor adoptie tekenen. Ze kon niet nóg een keer helemaal van Wallaceburg komen naar ons toe. Ze had al geld moeten lenen voor de reis. Maar gezien Jacky's gehechtheid aan de baby en haar bijna overspannen toestand, leek me dit onmogelijk. Ik besprak het met mijn supervisor, die de eventuele eed dat men volledig afstand doet van alle rechten ten aanzien van het kind, zou moeten afnemen, daar ik hiertoe geen bevoegdheid bezit. Zij was het met me eens dat het beter was dit nog een week of zo uit te stellen. In overleg met de directeur, die gelukkig nog aanwezig was op haar bureau, werd afgesproken dat we voogdijschap zouden aanvragen bij de rechtbank. Dit moest binnen tien dagen gebeuren, maar in ieder geval had Jacky dan wat meer tijd om een beslissing te nemen. Bovendien zou de uitspraak van de rechter bindend zijn en meer waarde hebben dan een in een paniek afgelegde eed van Jacky, die ze later misschien daardoor ongeldig kon laten verklaren.

Jacky leek iets minder moedeloos toen ze na een lang gesprek vertrok. Het was als of een ter dood veroordeelde nog een kans gekregen had om in hoger beroep te gaan.

De dag brak aan waarop deze zaak voor zou komen. Jacky zowel als Jim waren gedagvaard, maar een uur voordat de zaak gehoord zou worden, belde Jacky op vanuit Wallaceburg dat ze niet kon komen. Ze had geen reisgeld en haar ouders wilden haar niet meer geven.

De rechter stelde een nieuwe datum vast in de week erop. Maar toen mij directeur en ik op die dag in de rechtszaal waren, kwam noch Jacky, noch Jim opdagen, ofschoon Jacky me een paar dagen geleden nog verzekerd had dat we op haar konden rekenen. Ze had ondertussen het reisgeld bij elkaar verdiend. Onze zaak werd juist afgeroepen om behandeld te worden, toen ik tot mijn grote opluchting Jacky en Jim zag aan komen. Er was geen tijd meer om ruggespraak te houden, want de rechter "zat" al. Na de officiele opening, vertelde mijn directeur dat ze volledige voogdij aanvroeg voor Peter Wilson en legde uit waarom de ongehuwde ouders van het kind er niet voor konden zorgen.

Jacky werd daarop naar de beklaagdenbank geroepen. Na de gebruikelijke vragen hoe zij precies heette, haar beroep, status en of zij de moeder van Peter was, geboren toen en daar, vroeg de rechter:

"Do you have any plan for your child?"

"Yes, your honour," klonk het zachtjes. De directeur en ik keken elkaar stom verbaasd aan. Dit was nieuws voor ons. Ook de rechter scheen verrast door het antwoord en keek even vragend naar mijn directeur.

What is your plan?"

"Jim and I plan to get married as soon as possible," en Jacky wees om aan te duiden wie Jim was, naar de kakelbont geklede Jim, die wat onwennig op zijn stoel zat te schuiven. De rechter ondervroeg Jacky verder en toen werd Jim naar de stand geroepen, die Jacky's beweringen bevestigde en er aan toevoegde dat hij officieel al gescheiden was van zijn vorige vrouw, maar dit nog niet kon aantonen, daar zijn advocaat nog het vonnis vasthield. Maar hij had het geld om de advocaat te betalen en kon nu in een paar dagen het bewijs van zijn echtscheiding in huis hebben. "As soon as we are married we like to have the baby back," voegde hij er aan toe.

"How long will it take you to marry?", informeerde de rechter.

"About two weeks at the most, your Honour."

"If the two of you will not be married by that time, this case will be heard again. The Children's Aid Society will release the baby after verifying your marriage licence," beval de rechter.

Maar mijn directeur nam hier geen genoegen mee, en verzocht te mogen spreken.

"Your honour, I would like to bring to your attention that we have had Peter Wilson in care for about 14 days now. Added another 14 days this will make a month and as you know the prediem rate for a child in care is $1.98 a day. By the time this couple is married,, the cost of their child's care will be about $60.—. I wonder whether the father of the child could pay this amount before we release his child."

De rechter knikte goedkeurend en zei tot Jim: "I order you to pay all the expenses of the care of your child involved. Otherwise the child will not be released and I will hear this case again."

Jim beloofde dit te doen, zij het zonder veel enthousiasme. Maar ik was erg blij voor Jacky dat alles zo gelopen was. Als nu dit huwelijk maar geen fiasco werd!

Toen we de zaal uit liepen, bood Jacky mijn directeur en mij haar verontschuldigingen aan. Gisteravond was het pas tussen Jim en haar in orde gekomen. Jim was zelf naar haar toe gekomen met het voorstel om toch maar te trouwen. Zelf was ze radeloos geweest, maar nu was ze het gelukkigste meisje op de wereld. En nu de spanning van de rechtzaak voorbij was, zag ze er ook zo uit. Ik feliciteerde ze met hun besluit en bood onze verdere diensten aan wat hun problemen betrof, die natuurlijk met een huwelijk alleen niet uit de weg geruimd waren. Jacky accepteerde dit gretig, maar Jim zei enigszins smalend dat zijn grootste probleem was om aan die zestig dollar te komen. Hij had pas $100.- geleend om de advocaat te betalen! Even later reden ze in Jim's rode wagen weg.

Tien dagen later belde Jacky op, Ze waren gisteren getrouwd. Kon ze vandaag de baby krijgen? Ze had het geld thuis wat Jim betalen moest. Een paar uur later bracht ik de baby naar de moderne bungalow die Jim gehuurd had. Jacky vloog op de baby af. Haar gezicht straalde! De kleine Billy lag in zijn bedje vredig te slapen. Het gezinnetje was verenigd. Als het nu maar goed mocht blijven gaan! En opeens realiseerde ik me dat nu ons eigenlijke werk pas begon!

De Transkei

Twee maanden geleden vernam de wereld, dat een der Bantoegebieden in de Republiek van Zuid-Afrika onafhankelijkheid zal verkrijgen. Velen hebben toen zeker voor de eerste keer de naam "De Transkei" gehoord en zich afgevraagd wat dat nu weer voor een streek was. De nieuwe staten in Afrika verrijzen immers als paddestoelen uit de grond?

LAND EN MENSEN

Zeven jaar geleden heeft de Tomlinson-commissie zes Bantoegebieden genoemd, welke ontwikkeld zouden worden tot thuislanden van de verschillende Bantoegroepen, binnen het grondgebied van de Republiek van Zuid-Afrika.

De Transkei, het oude woongebied van de Xosa's, was één van deze gebieden. Transkei bestaat uit de volgende streken: Transkei zelf, Temboeland, Pondoland, Oost-Griekwaland, Fingoland en Gealecaland. Het hele gebied is thans de grootste eenhejd, die in de Republiek van Zuid-Afrika door Bantoes bewoond wordt.

Het land is gelegen tussen de Grote Kei-rivier in het Zuiden en de Ntamtunarivier in het Noorden. In het Westen heeft het land de Drakensbergen als natuurlijke grens met Basoetoland.

't Hele gebied beslaat 16.000 vierkante mijl en er wonen 1.415.789 Bantoes. Zoals overal in de wereld vindt men ook in Transkei een grote standsschakering. Er zijn ontwikkelden met een universiteitsopleiding, er zijn vooruitstrevende zakenlieden en boeren, die geleerd hebben dat de natuur ingespannen moet worden om een goede opbrengst uit de bodem te krijgen.

LANDBOUW

Op het ogenblik zijn land- en bosbouw nog het levensbloed van de Transkei. Van de vroegste tijden af heeft de Bantoe geleefd van de producten van zijn vee—vlees en melk. Daarnaast heeft hij op primitieve wijze maïs verbouwd.

Tot kort geleden was er geen sprake van wetenschappelijke boerderij in de Transkei. Het gevolg daarvan was bodemerosie.

De Zuid-Afrikaanse regering heeft echter ingegrepen en nu wordt er veel grond herwonnen. 154 Voorlichters helpen de Bantoebevolking nu om tot betere methoden te komen. Nieuwe dammen garen het water op, weivelden worden omheind en nieuwe hoeven worden aangelegd. In zes maanden is er voor ca. $300.000 aan deze werken besteed en er zullen nog ca. $20.-000.000 aan gespandeerd moeten worden. Voor de algehele ontwikkeling van Transkei zal over een tijdperk van vijf jaar $60.000.000 gebruikt worden.

VEZELBEDRIJF

Vezelplanten groeien gemakkelijk in de Transkei, vooral de phormium tenax. Hiervan wordt touw, linoleum en schoenzolen gemaakt. Uit deze grondstoffen zal dus een industrie kunnen verrijzen.

Reeds zijn er zaagmolens, een houtbewerkingfabriek en meubelfabrieken.

Transkei gaat dus een mooie toekomst tegemoet.

(African Express)

WIN ABONNEES VOOR CALVINIST CONTACT

Ingezonden

Iedereen op zijne wijs, voor hoger onderwijs !

Hieronder laten wij een brief volgen, die wij ontvingen van Rev. Bade inzake de Association for Reformed Scientific Studies. Wij hebben Dr. Kooistra verzocht de opmerkingen van Rev. Bade te beantwoorden. Het geheel is daardoor wel wat lang geworden, doch wij menen dat de belangrijkheid van het onderwerp dit volkomen rechtvaardigt.
Red.

De lezer kent wel het gevoel dat een mens heeft die twee broeders van mening ziet verschillen, en het dan met beide tegelijk eens is. Als voorzitter van een kerkeraad maakt men dit herhaaldelijk mee. En wanneer er nu iemand zou opmerken: "Je kunt het toch niet met twee tegenstanders tegelijk eens zijn" dan zou ik antwoorden: "You'll be surprised, ook met ú ben ik het dáárin eens". Waarop hier en daar een serieuze lezer mij misschien van gebrek aan ernst zal betichten en menen dat ik alles zo betrekkelijk maak (bij het hoger onderwijs zeggen ze dan: "relativeer") dat ik als medespeler in de christelijk-hoger-onderwijs-politiek beter het veld kan ruimen voor de wedstrijd begint, want wat heb je nu aan een speler die hinkt, en dat misschien wel op drie gedachten. En wat zou ik dat jammer vinden, want ik ben net zo vlak voor christelijk hoger onderwijs als wie ook.

Máár, en hier wil ik graag aansluiten bij de zin waarmee ik mijn vorige bijdrage beëindigde, ik zie graag een zodanige opzet dat de medewerking van velen verzekerd is, en dat we niet beginnen met christelijk hoger onderwijs op een gespleten Gereformeerde grondslag, in die zin dat we als leden van de Chr. Reformed Church niet alleen andere reformatorische christenen er buiten zouden houden, maar ook een groot deel van onze "eigen mensen". Ik ben het eens met wat de redacteur in zijn naschrift zegt: n.l. dat er christenen uit veel meer kerken voor gewonnen en voor gevonden moeten worden, en dat het niet een taak is voor Christian Reformed mensen! Weer anders gezegd: Er moet een brede schare van medewerkers zijn, van Reformatorische huize, gerecruteerd uit verschillende kerken, staande voor één ideaal: een vrije universiteit der reformatie, vrij van overheersing door een bepaalde staat (al is die nog zo democratisch), een bepaalde kerk (al is die nog zo Gereformeerd), van een bepaalde levens- en wereldbeschouwing (al is die nog zo Calvinistisch).

Ik meen te mogen aannemen dat Rev. Van Halsema en de heer Farenhorst het hierin van harte eens zullen zijn; daarom heb ik in het begin ook gezegd dat ik het met twee die van mening verschillen soms tegelijk eens kan zijn. Wanneer onze redacteur zegt niet te kunnen geloven dat Rev. Van Halsema terwille van de noodzakelijke medewerking van duizenden de lijnen minder scherp zou willen trekken, dan constateer ik al weer een punt van overeenstemming tussen beide, en kan ik het andermaal met beide tegelijk eens zijn. We moeten breed zijn en smal tegelijk: dat is de conclusie waartoe de lezer zal komen; dat is de conclusie waartoe hij mijns bescheiden inziens, ook behoort te komen, als eerste algemene stap op de weg van de menings- (niet van de partij-) vorming.

Breed en smal tegelijk! Wanneer we zouden beginnen met elkaar te verdenken: de ene groep de andere van breedheid, en omgekeerd van smalheid, dan is de eenheid al zoek. Wij herinneren ons met beving de jaren in Nederland toen men elkaar over en weer van deformatie ging beschuldigen, en het monopolie van gereformeerde theologie te bedrijven voor zich opeiste. Het is ons in het bijzonder na de oorlog tot onze grote vreugde gebleken dat de gereformeerde theologie zich in rijkdom van variatie ontplooide zowel in de Gereformeerde als de Hervormde als de Christelijk Gereformeerde kerk. Wie zou één theoloog of een groep van theologen voor de ander willen missen? Wie zou graag zien dat aan een eventuele christelijke universiteit die steun zou vinden bij Reformed en Christian Reformed, bij Presbyterians en Orthodox Presbyterians, slechts theologen van één bepaalde "school" zouden doceren?

Wanneer we dit overbrengen op het gebied van de philosophie (het zou dienstig zijn de lezer de betekenis en de inhoud van dit woord toe te lichten) dan zal ook niemand willen beweren dat er maar één "opvatting" daarvan of "kijk" daarop echt christelijk of Calvinistisch is.

Zoals een gereformeerd theoloog (neem b.v. Kuyper of Schilder) geeft wat men zou kunnen noemen een "**proeve** ener gereformeerde **theologie**" zo kan men ook geven een **proeve** ener christelijke **philosophie**. En wat dat betreft heb ik maar één wens: dat meerdere denkers zullen gegrepen worden door het ideaal van een christelijke philosophie te ontwerpen en daarmee school zullen maken, opdat de christelijke wetenschap verrijkt mag worden en mag blijken dat er pluriformiteit is in de gereformeerde theologie en in de gereformeerde philosophie. Want zonder die pluriformiteit op Bijbels-reformatorische grondslag kan men geen christelijke universiteit opbouwen, en ook geen gereformeerde.

Vrijheid én gebondenheid, breedheid én smalheid moeten worden gegarandeerd door de belijdenis aangaande de Heilige Schrift zoals die wordt verstaan door de belijdenisgeschriften der Reformatie. (Artikel 2 van de Statuten vrij weergegeven). Vrijheid en gebondenheid, breedheid en smalheid moeten ook worden gegarandeerd door het geloof dat ons in de Heilige Schrift zekere grondbeginselen geopenbaard zijn, mede voor wetenschap en onderwijs van het hoogste belang. (Artikel 3 van de Statuten), nader gepreciseerd.

De grote vraag opgeworpen door artikelen 2 en 3 is:

a. Wanneer de hoogste norm van het christelijk hoger onderwijs is: de H.S. in het licht van de belijdenisgeschriften der Reformatie, betekent dit dat men ook mannen van wetenschap zou verwelkomen of aantrekken die een Lutherse theologie en wereldbeschouwing zouden aanhangen en propageren?
Zo niet, is dan de grondslag niet onjuist, (te breed) geformuleerd?

b. Wanneer men in de Heilige Schrift grondbeginselen vervat acht, die voor de wetenschap en het onderwijs normatief zijn, mag men dan deze wetenschap en dit onderwijs organiseren in de geest van een denkrichting die één denkrichting onder meerdere is op het Gereformeerde erf, en voor deze richting het alleen Bijbels-gefundeerd zijn opeisen?
Zo niet, is dan de precisering van de grondslag niet onjuist (te smal) geformuleerd?

Uit artikel 2 trek ik de conclusie: óók de Luthersen!

Uit artikel 3 trek ik de conclusie: alleen bepaalde Calvinisten!

Eerlijk, ik kom hier niet mee klaar. Kan het zijn dat ik niet verder zie dan mijn neus lang is?! Dan gaarne opheldering in naam van verantwoorde meningsvorming. Wat is de bedoeling: een Calvinistische universiteit? Okay: dan moet dat duidelijk zijn in de grondslag! Wat is ten tweede de bedoeling: een Vrije Universiteit? Dan moet dat duidelijk zijn in de grondslag!

Naschrift: Ik ben geen tegenstander van de Calvinistische Wijsbegeerte, zoals die door professor Dooyeweerd en zijn geestverwanten wordt gedoceerd; ik ken geen wijsgerig systeem dat zo de "menselijke wijsheid" op hoog wetenschappelijk niveau aan de kaak stelt, of de Bijbelse openbaring zo laat schijnen over de werkelijkheid; maar in naam van het Calvinisme én van de universiteitsidee én van de christelijke vrijheid, moet ik de bovenstaande critiek uitbrengen op de opzet van de A.R.S.S. Reeds eeuwen is voor de buitenwacht Calvinisme identiek met praedestinatie: een caricaturale vereniging van een veelomvattend Bijbels geloofs- en denksysteem dat geen systéém is maar veel meer. Laten wij er ons voor hoeden dat wij van binnen uit niet dezelfde fout maken en menen dat Calvinisten wijsgerig zijn te herkennen aan de "Wijsbegeerte der Wetsidee" zoals ze theologisch zouden zijn te herkennen aan de "Dubbele praedestinatie".

"Laat vele bloemen bloeien," zei Mao Tse Tung, maar helaas kwam hij er op terug. "Iedereen op zijne wijs" zegt een bekend Nederlands versje! Laten wij het niet vergeten.

H. Bade.

•

KOMMENTAAR

De redactie van Calvinist-Contact was zo vriendelijk mij het bovenstaande stuk van Rev. H. Bade toe te zenden en gaarne laat ik het direct bij zijn verschijnen vergezeld gaan van het volgende kommentaar.

Beste Collega Bade!

Hartelijk dank voor de grondige belangstelling, die ge toont voor onze jonge onderneming, de Association for Reformed Scientific Studies. Vergun me naar aanleiding van Uw schrijven een enkele opmerking te maken.

(I) U wilt wel een erg vrije Vrije Universiteit als U het pleit gaat voeren voor een universiteit, die niet alleen vrij zou zijn van "overheersing door een bepaalde staat (al is die nog zo democratisch), een bepaalde kerk (al is die nog zo Gereformeerd)", maar ook "van een bepaalde levens- en wereldbeschouwing (al is die nog zo Calvinistisch)". Ik begrijp niet

30 APRIL 1962:

Dubbel feest in Nederland

Koninginnedag zal dit jaar in Nederland een dubbel feest zijn, want dan zal behalve de verjaardag van H.M. Koningin Juliana tevens het zilveren huwelijksfeest van H.M. en Prins Bernhard worden gevierd. Het Nederlandse volk zal dan op verschillende manieren uiting kunnen geven van zijn aanhankelijkheid aan het eeuwenoude Vorstenhuis, waarvan Koningin Juliana zulk een waardige representante is. De vele oud-Nederlanders in Canada scharen zich gaarne bij hen, dit het Koningspaar nog vele en gezegende jaren toewensen.

Schoolkinderen kunnen het Koningspaar feliciteren door het inzenden van een felicitatiekaart, naar het bekroonde ontwerp van Hanneke Matthijsen, die op onderstaande foto door de Burgemeester van Amsterdam wordt gelukgewenst met haar prestatie. Rechts beneden ziet U een afbeelding van de door de kunstschilder Edmond Bellefroid ontworpen herinneringstegel. De opbrengst van de tegelverkoop is bestemd voor het Nationaal geschenk.

Hoger Onderwijs

(Vervolg van pag. 6)

goed hoe "een vrije universiteit van de reformatie" vrij kan zijn van "een bepaalde levens- en wereldbeschouwing" en niettemin voor een product van de reformatie kan doorgaan.

Hoe dit echter ook zij, ik geloof dat ik namens heel de ARSS kan spreken, als ik zeg, dat het niet in onze bedoeling ligt zodanig een universiteit in het leven te roepen. Naar ons gevoelen zijn er al veel te veel universiteiten die "vrij zijn van een bepaalde levens- en wereldbeschouwing". Wie wel eens op het campus van een Canadese of Amerikaanse Universiteit heeft vertoefd en zijn oor te luisteren heeft gelegd naar de chaos van meningen, die in de verschillende classrooms te zelfder tijd wordt voorgedragen, zal dit onmiddellijk met mij eens zijn. Meer nog dan de begeerte vrij te zijn van staatsbemoeienis en vrij te blijven van een bepaald kerkelijk karakter wordt onze ARSS gemotiveerd door het vurig verlangen een werkplaats te scheppen, waar geleerden als een team kunnen samenwerken op de basis van een gemeenschappelijke levens- en wereldbeschouwing. Neemt men dit weg, dan neemt men de noodzaak van de ARSS weg. Neemt men dit weg, dan zegt men: een levenloos mens is ook nog een mens al is hij dood. Een beginselloze universiteit is nog wel een universiteit, maar geeft geen antwoord meer op de vraag, wat waarheid is en doceert alleen maar allerlei waarheden, die hun betekenis slechts kunnen handhaven door het geïntegreerd behoren in de waarheid.

(II) Vervolgens, mijn beste Bade, maakt U er nogal wat werk van om ons te waarschuwen voor het gevaar dat de ARSS te herkennen zou zijn aan een bepaalde filosofie, nl. de Wijsbegeerte der Wetsidee, zoals de Gereformeerde theologie zou worden gekenmerkt door de leer der dubbele predestinatie.

Het spijt me, maar ik kan de vergelijking niet erg overtuigend vinden. Het moge dan zijn, dat de gereformeerde theologie dikwijls tentoongesteld wordt in een karikatuur van de goddelijke verkiezing en verwerping, dit zal haar er niet toe brengen zich van de belijdenis inzake de dubbele predestinatie te distantiëren.

Overigens moge ik U verwijzen naar wat ik in Church and Nation heb geschreven over de vraag "Heeft van Minnen gelijk?" in mijn artikel "De ARSS wordt doorgelicht". (no. 31, jg. 6) Laat ik volstaan met het volgende citaat: "Als de ARSS belijdt dat "alle wetenschappelijke arbeid dienst blijkt te zijn òf van de enige en waarachtige God òf van 'n afgod, dan kan men verwijzen naar de Wijsbegeerte der Wetsidee (gelukkig maar!), maar men kan ook het woord van de Here Jezus citeren: "Niemand kan twee heren dienen. . . ." (Matth. 6 : 24).

Verder geloof ik dat U nog geen heldere voorstelling heeft van wat de Wijsbegeerte der Wetsidee werkelijk is en bedoelt te zijn. Te Uwer geruststelling zij opgemerkt, dat het boek van Dooyeweerd (A New Critique of Theoretical Thought) in de kringen van deze wijsbegeerte niet wordt beschouwd als onze filosofische Bijbel, zodat een ieder die gelooft in de souvereiniteit Gods en in de betrouwbaarheid van de openbaring Gods in Zijn Woord, gerust met Dooyeweerd van mening mag verschillen in de filosofisch-wetenschappelijke positivering van dat geloof op het terrein van de wetenschap, zonder als "ketter" gebrandmerkt te worden, zoals er ook metterdaad punten van verschil zijn tussen de aanhangers van deze wijsbegeerte onderling.

Als U voorts nog zegt, dat we breed en smal tegelijk moeten zijn, is dit — op zijn minst — niet erg duidelijk geformuleerd. Men kan zeker breed en smal tegelijk zijn, maar men kan dat niet tegelijk ten aanzien van hetzelfde probleem zijn. Men kan tegelijk breed zijn in een bepaald opzicht en smal in een ander opzicht. Maar wie ten aanzien van het eerste punt en smal tegelijk zou willen zijn, of ten aanzien van het tweede punt, of ten aanzien van enig punt van enig belang, heeft geen standpunt. Om het maar heel duidelijk te zeggen: als er straks hoogleraren zullen worden benoemd door de ARSS zal het Curatorium zeker "smal" zijn ten aanzien van de vraag of de te benoemen hoogleraren ook in zijn wetenschappelijke arbeid instemt met de "educational creed" van artikel 3. Op dit punt geen geschipper. Dat zou een verloochening betekenen van onze beginselen. Ook een verloochening van ons volk, die ons juist voor zulk een universiteit zijn dollars en dimes heeft toevertrouwd.

Het Curatorium zal ook nogal "smal" zijn in de beoordeling van de vraag of de betrokken kandidaat voldoende vooropleiding heeft genoten en van voldoende inzicht heeft blijk gegeven om voor een benoeming voor zo'n verantwoordelijke functie in aanmerking te komen.

In andere opzichten echter zal het curatorium zeer breed zijn. Het zal zeer breed zijn ten aanzien van de vraag tot welke kerk de betrokkenen behoort. Het zal zeer breed zijn met betrekking tot de vraag uit welke stand de betrokkene afkomstig is: of zijn vader boer of landarbeider, notaris of lapjeskoopman is, doet niet ter zake. Het Curatorium zal ook zeer breed zijn ten aanzien van de nationale afkomst: of de betrokkene in de nieuwe wereld, dan wel in de oude wereld geboren is, dient geen verschil te maken. Of hij aan de goede of aan de verkeerde kant van het ijzeren gordijn geboren is, interesseert ons niet in het minst. Zelfs ten aanzien van een toch belangrijk punt, zoals de beheersing van de Engelse taal, zal het curatorium zeer breed zijn, omdat het van mening is, dat ideeën altijd vertaald kunnen worden, maar dat ook het mooiste Engels het gebrek aan een deugdelijke levens- en wereldbeschouwing niet kan vergoeden.

(III) Tenslotte, beste Bade, maakt U nog van een ander probleem melding. Dit heeft te maken met de struktuur van onze konstitutie. U ziet een zekere tegenstrijdigheid tussen artikel 2 en artikel 3. Volgens U wordt in artikel 2 de H. Schrift genoemd als hoogste norm voor het christelijk hoger onderwijs, zodat U denkt dat ook de Luthersen mee kunnen doen, terwijl artikel 3 de grenzen zo nauw trekt, dat alleen Calvinisten van een bepaalde kleur in aanmerking zouden komen.

Hier, mijn beste vriend, blijkt weer, dat we wel breed en smal tegelijk, maar niet ten aanzien van dezelfde zaak kunnen zijn.

Artikel 2 zegt: "The supreme standard of the association shall be the Scriptures of the Old and the New Testaments, here confessed to be the Word of God in the sense of the historic creeds of the Protestant Reformation." De bedoeling wordt duidelijk, als U hier de Nederlandse vertaling naast legt: "Als hoogste norm erkent de vereniging de Heilige Schrift, omvattende het Oude en het Nieuwe Testament, door haar aanvaard als het Woord Gods naar de betekenis daaraan door de belijdenisgeschriften der Reformatie toegekend."

De ARSS is erg voorzichtig geweest en wil zich in haar arbeid niet binden aan een bepaalde kerkelijke belijdenis. Daarom heeft ze haar eigen "educational creed", haar eigen belijdenis ten aanzien van de wetenschap opgesteld. Maar op één punt was het niet nodig dit te doen. Namelijk ten aanzien van ons geloofs-uitgangspunt. In dat geloof grijpen we naar de H. Schrift, omdat we door de waarheid Gods gegrepen zijn. Nu kunnen we in onze tijd — helaas — niet meer volstaan met te zeggen, dat wij de H.S. aanvaarden als hoogste norm, omdat velen dit met ons zouden willen zeggen en toch iets geheel anders zouden bedoelen dan wij. Daarom moest het "smaller" geformuleerd worden. Toch bleef ons gelukkig de "breedheid" van de belijdenisgeschriften der reformatie. Er is in dit opzicht tussen die belijdenis-geschriften geen verschil. De H.S. werd door allen beleden en erkend als het gezaghebbend woord Gods in de tijd der Reformatie.

Artikel 2 zegt dus niet dat de ARSS als zodanig staat op de grondslag van de belijdenisgeschriften van de protestantse reformatie — wie zou bij machte zijn te formuleren wat zulk een grondslag inhield voor een Christelijke universiteit? Wie zou bepalen in hoeverre verschillen als bijv. t.a.v. het H. Avondmaal van betekenis moeten geacht worden voor de universiteit (om nog maar niet te spreken van haar theologische fakulteit)? Neen, het gaat ons hier alleen en uitsluitend om het gezag van de H.S. Ten aanzien van dit gezag hebben wij ons gebonden aan wat we overal uitgesproken vinden in de belijdenisgeschriften van de reformatie. Hier behoefde geen "discriminatie" te worden toegepast.

Daarna kwamen we aan de nadere positivering. En hiermee kwamen we in het oerwoud. Wat een verschil van opvattingen! Wat een spraakverwarring! Vanwaar deze jungle? Omdat men zich niet altijd de moeite heeft getroost te wandelen bij het licht van het Woord op het terrein van de wetenschap. Al heel gauw heeft men de zon van het Woord laten varen voor het zaklampje van de natuurlijke rede. De reus van de scholastiek was door de reformatie wel even tot stilstand gebracht, maar hij was niet dood en hij begon zich al gauw weer te roeren. En vandaar dat we een hopeloze ontwikkelingsgang kunnen konstateren op het terrein van de wetenschap, waarbij het geloof al meer werd teruggedrongen tot een veilige innerlijke schuilplaats, waar de mens het met God en met de hemel in orde kon maken, maar waar het rumoer der volkeren niet meer werd gehoord.

Toen Kuyper de grondslag van de Vrije Universiteit moest formuleren had hij het voordeel dat de kampen van gelovige en ongelovige wetenschap vrij scherp onderscheiden waren. Hij was in een minderheid en hij wist dat. En hij behoefde zich dan ook alleen maar duidelijk verstaanbaar te maken door te spreken van "de grondslag der Gereformeerde beginselen" om door iedereen, vriend en vijand, begrepen te worden. Daardoor werd hij voor velen de oprichter van de nachtschool en voor sommigen de grondlegger van een inrichting, die ook de wetenschap dienstbaar wilde stellen aan de bevordering van de eer Gods.

In onze landen, Canada en de Verenigde Staten van Amerika, ligt dit echter geheel anders. Wij leven in een meer syncretistische samenleving, waar men hoog respect heeft voor de religie, maar deze ook binnen de perken en buiten het leven weet te houden. De vijand vandaag zegt op het terrein van de wetenschap niet tegen de mannen van de ARSS: "Jullie zijn achterlijke dwazen!", maar de vijand vandaag is een agnosticist, een man die zegt: "Ik weet het niet. Waarom zouden jullie het dan wel weten?" Zeker, men benoemt aan de universiteiten zonder enige discriminatie, zo het heet. Men heeft plaats voor christelijke gebeden en christelijke hoogleraren en de christelijke studenten krijgen ook ruimte voor hun verenigingsleven. Dat is het probleem niet. Zolang de christen maar niet doceert dat de niet-christen een afgod dient, zolang is hij een "jolly good fellow". Tegenover deze massiviteit van de vijand moeten wij positie kiezen. Daarvoor is een verwijzing naar kerkelijke belijdenisgeschriften, welke dan ook, niet voldoende, om de eenvoudige reden dat deze niet werden opgesteld met het doel uiteen te zetten welke de betekenis is van de H.S. voor het werk van een universiteit op het terrein van de wetenschap. "Now, with its credo, ARSS raises up a banner in the midst of our North American life (Ps. 20 : 5; 60 : 4). Do our Christian people recognize the rallying-standard of their army? Do you, Christian people, support this work in the interest of our students? Will you then join us in it, NOW?" (Runner in Calv.-Cont., Jan. 26th, 1962).

Het antwoord op de vragen van collega Bade is dan ook heel eenvoudig. Wij van onze kant spreken niet over Luthersen of een bepaald soort Calvinisten. Wij hebben een banier en die heffen we omhoog. Ieder die zich met ons achter die banier wil scharen en in de kruistocht voor christelijk hoger onderwijs wil meelopen, is hartelijk welkom. Maar wij gaan die banier niet uit handen leggen om nog meer mensen in onze gelederen te krijgen.

Daarmee zeggen we niet, dat die banier zelf boven critiek verheven is. Ze is niet als de heilige steen der Mohammedanen uit de hemel komen vallen. Is er iets fout in, of is iets overbodig of tweeslachtig geformuleerd, laat men dat gerust aantonen. Verbeteringen kunnen steeds worden aangebracht.

Zegt men echter: wat door U gezegd wordt, wordt ook door de Wijsbegeerte der Wetsidee geleerd, dan is ons antwoord: Dat is best mogelijk. Wij mogen zeggen wat zij zeggen en zij mogen zeggen wat wij zeggen. We willen geen monopolie. Alleen men bedenke daarbij dat wij beleden in ons **educational creed** zoals we dat deden, omdat we meenden, dat dit de weg was om duidelijk uit te spreken welke de grondbeginselen zijn die wij mede voor onderwijs en wetenschap van het hoogste belang achten.

Ik hoop, dat het bovenstaande U, waarde collega, mag helpen tot het verstaan van de ARSS en U mag bewegen haar alle steun te bieden die ge haar maar kunt geven. Wij vragen Uw en veler gebed, liefde, belangstelling en offers.

R. Kooistra.

De Merkwaardige kerk in Canada

door Drs. M. Vrieze

①

Wie het kerkelijk leven in Canada op de keper bekijkt, doet allerlei merkwaardige ontdekkingen. Daar is, om een voorbeeld te noemen, de genoegelijke rust waarmee in ons land de vele kerken en kerkjes naast elkaar voortleven, zonder zich ooit eens werkelijk intens met elkaars bestaan bezig te houden. Het schijnt dat iedereen vindt dat het zo hoort. Het is blijkbaar de gewoonste zaak ter wereld dat al die denominaties en groepen zo doodleuk *naast* elkander voortbestaan, zonder ooit elkander eens echt te *ontmoeten*, zonder zelfs maar te *botsen*, of naar elkaar te *luisteren*.

Men zit elkaar als kerken niet in de haren. Van scherpe aanvallen of uitvallen is niets te bespeuren. Men leeft gewoon langs elkaar heen. Maar het benauwt niemand! Dat is toch, op zijn minst genomen, merkwaardig.

Natuurlijk, daar zit iets achter. Hier is sprake van een bepaalde mentaliteit. Er is een zekere geesteshouding in het spel. En het moet, ongetwijfeld, de moeite waard zijn die houding eens te peilen, althans een poging in die richting te doen. Al was het alleen al om te voorkomen dat wijzelf achteloos en gedachteloos ons deze mentaliteit en houding zouden laten opdringen.

In hetzelfde kader kunnen we nog een andere merkwaardigheid in het Canadese kerkelijk leven ontdekken. Het blijkt namelijk, en natuurlijk hangt dat ook wel ergens samen met wat we zoëven vonden, dat een groot aantal kerken haar leden, min of meer exclusief, betrekken *uit bepaalde ethnische groeperingen*, terwijl een ander groot aantal kerken haar leden hebben, ook al min of meer exclusief, onder bepaalde, vrij scherp omlijnde, *maatschappelijke klassen of standen*.

Natuurlijk is er ook een soort combinatie mogelijk, zodat we dus bijvoorbeeld kunnen aantreffen kerken die haar leden voornamelijk schijnen te hebben geworven uit bepaalde maatschappelijke rangen en standen binnen een zekere ethnische groep.

Vanzelfsprekend — maar tot goed begrip willen we hierop nu extra nadruk leggen — is het nodig het "min of meer" uit de vorige alinea bijzonder te onderstrepen. Er zijn inderdaad bepaalde Christian Reformed of Canadian Reformed kerken in ons land die exclusief lieden van Nederlandse afkomst op hun ledenlijst hebben staan, zoals er bepaalde Rooms Katholieke kerken zijn in bepaalde stadswijken die, naar het schijnt, uitsluitend personen van Italiaanse of Poolse afkomst in hun parochie hebben, of Baptisten gemeenten wier leden zonder uitzondering van Duitse komaf zijn. Maar, dit kan niet van alle kerken worden gezegd die we hier op het oog hebben. Er zijn talrijke kerken waarvan we niet anders mogen zeggen dan dat zij *voornamelijk* haar leden uit een bepaalde ethnische groep hebben verkregen, maar daarnaast ook mensen tellen die, door huwelijk of andere oorzaken, lid zijn geworden hoewel zij een geheel andere ethnische achtergrond bezitten.

Het "min of meer" dient extra te worden onderstreept waar het betreft de kerken met een overwegend groot deel personen uit een bepaalde, laat ons zeggen bij wijze van voorbeeld, de "middle class". Steeds weer zullen we ontdekken dat er naast een meerderheid van mensen uit een bepaalde maatschappelijke klasse en van een bepaalde maatschappelijke positie, een minderheid aanwezig is van de figuren uit de wat "hoger" en uit de wat "lager" gelegen groeperingen in de maatschappij.

We kunnen ons voorstellen dat er, hier en daar, wellicht enige aarzeling bestaat, zodra het woord maatschappelijke rangen, klassen, groeperingen valt. Het is immers maar al te vaak zo dat allerlei figuren in ons land luidkeels beweren dat er op dit continent van democratie en vrijheid geen sprake is van klassen en standen. Maar, of deze ontkenning van standen en rangen nu komt van de immigrant die hier nog niet zo lang woont, of van de "old timer" op dit vasteland, het lijdt voor wie zijn ogen open houdt in onze maatschappij geen twijfel dat deze ontkenning meer wens dan werkelijkheid is.

De omvangrijke literatuur die op dit continent verschijnt over de mens in de maatschappij en over de stand van zaken in onze maatschappij heeft daar de laatste jaren nog weer eens bijzonder de nadruk op gelegd trouwens. We denken nu alleen maar even aan diep-interessante pocketbooks als The Organization Man, The Status Seekers, White Collar, etc. etc.

We willen hieraan overigens nog iets toevoegen. Niet van alle bestaande kerken in Canada kunnen we zeggen dat ze kunnen worden onderscheiden in de een of in de andere groep. We denken bijvoorbeeld aan zulke kerken waarin bepaalde familiebanden en relaties blijkbaar voor een belangrijk deel het lidmaatschap bepalen. In deze zin dat het in een bepaalde familie nu eenmaal gewoonte was en is om lid te zijn van de zo-en-zo kerk. M.a.w. hebben we hier de macht der traditie. Ook denken we aan een andere merkwaardigheid die ons opvalt in het kerkelijk leven in Canada, dat het velen, heel velen, blijkbaar heel gemakkelijk valt van kerkelijke denominatie te veranderen, om zich aan te sluiten bij de kerk "van de community".

Toch, wanneer we het kerkelijk leven in Canada vergelijken met het kerkelijk leven in Europa valt het verschil, langs de lijnen die we hebben aangegeven, onmiddellijk op, en zijn we min of meer verrast.

Het gaat er ons nu niet om dit alles te willen verklaren. Het is natuurlijk mogelijk op allerlei factoren te wijzen die bij dit alles een rol spelen. We denken aan het feit, dat een land als Canada, juist ook in religieus en kerkelijk opzicht, alleen maar begrijpelijk kan worden wanneer we het feit der immigratie ten volle in rekening brengen. Immigranten nemen hun kerk mee, zouden we tot op zekere hoogte kunnen zeggen. En we kunnen daaraan toevoegen dat zij steeds weer de tendenz hebben om in het land van immigratie iets terug te willen vinden, hoe dan ook, uit het land van herkomst. Zeker in die zaken die zo nauw aan het hart liggen als de verhouding tussen de mens en zijn God.

Het is ook mogelijk te wijzen op het min of meer vanzelfsprekende feit, dat wie een bepaalde ontwikkelingsgraad heeft, in cultureel en intellectueel opzicht, zich het best thuisvoelt en aangesproken weet in een omgeving die niet al te zeer afwijkt van de wereld waarin hij het grootste deel van zijn tijd verkeert.

Het is goed over deze dingen na te denken. Want hier rijzen vragen die concrete betekenis hebben voor dat kerkelijke leven waarvan wij zelf deel uitmaken. Enige tijd geleden werd in de Christian Reformed pers de vraag opgeworpen of er binnen de Christian Reformed Church werkelijk wel voldoende plaats was voor de echte intellectueel. Zal die mens zich daar thuis en op zijn gemak voelen? Is het hem werkelijk mogelijk zich door de prediking aangesproken te weten? En we herinneren ons nog andere vragen. Bijvoorbeeld of het eigenlijk nu al de tijd is om aan evangelisatie te gaan doen, nu velen van onze kerken nog niet "klaar" zijn om personen van een andere taal, van andere gewoonten, en soms zelfs van een ander ras te ontvangen en in zich op te nemen?

We kunnen doorvragen. Bieden onze kerken plaats aan de mens uit de slums? Zal zo iemand zich niet buitengewoon ongemakkelijk voelen onder ons, zodat hij eigenlijk maar het liefst zo gauw mogelijk maakt dat hij wegkomt? Wat moet een kerk met bijna allemaal Nederlanders beginnen met de chinees uit de winkel op de hoek? Of met de Oekrainer die zijn kinderen naar onze Zondagschool stuurt, maar er verder allerlei gewoonten op na houdt die ons soms in pure verbazing van onbegrip brengen? Of met die Duitser die nog tegen ons heeft gevochten indertijd?

Het gaat hier om reële vragen, die we gemakkelijk in aantal kunnen vermeerderen. Onze evangelisatiehuisbezoekers en onze evangelisatie-lectuurverspreiders zitten er bij wijze van spreken dagelijks mee. Moeten zij die buurt met al die maatschappelijk vervallen gezinnen voorlopig maar liever buiten beschouwing laten? Moeten zij werkelijk die Chinees op de hoek overslaan bij hun bijbelverspreiding? En zullen zij er niet wijs aan doen het contact met die ouders van die Oekrainse kinderen, die op Zondagschool komen, maar te laten voor wat het is?

Trouwens, hier ligt ook een vraag naar de zogenaamde gereformeerde zede. Ieder weet dat bepaalde gebruiken en gewoonten, gevormd in de loop der tijden binnen de gereformeerde levenskring in antwoord, mede op het gebod Gods, een zekere autoriteit krijgen in onze kringen. Er zijn dingen die je nu eenmaal als gereformeerd mens niet doet. Er zijn gewoonten die je als gereformeerd mens nu eenmaal behoort te volgen. Zodra je anders handelt val je in deze kring onmiddellijk op, word je een voorwerp van het "Zeg, heb jij dat ook gehoord van die-en-die . . ." We denken aan zaken als dansen, bioscoopgang, theaterbezoek, make-up, en wat al niet meer. Zeker, er staan over deze zaken geen rechtstreekse aanduidingen in de bijbel, en ieder weet dat. Of het moest zijn in dat verhaal van de Heiland over het Vaderhuis van de verloren zoon, waar ze, nota bene, aan het dansen waren! Of de make-up waarover Jesaja nogal uitvoerig zich heeft uitgelaten. Maar al spreekt de Bijbel dan niet met zovele woorden uitdrukkelijk over allerlei zaken uit ons moderne leven in de zin als zovelen het eigenlijk wel zouden wensen, we hebben intussen onze zede. Er zijn nu eenmaal dingen die je doet en dingen die je niet doet, als je een reformatorisch christen bent. M.a.w. er is iets normatief gesteld in onze kringen.

En ongetwijfeld mogen we wel spreken van een zekere verschuiving in die normativiteit. Onze dames mogen nu fietsen. Hier en daar mogen ze ook roken. En make-up is ook al geen inbreuk meer op de "goede zede". Met de bioscoop zitten velen, maar ze zitten met dat vraagstuk vlak voor hun televisietoestel, vol interesse kijkend naar de "movie" uit 1955 of zo. Maar daar staat tegenover dat velen verlangen naar een opnieuw laten gelden van striktere maatstaven, en een terugkeer naar de vaste lijnen van voor de wereldoorlog.

Hoe dan ook, er is sprake van een gereformeerde zede, hoevele punten daarvan dan ook hier en daar in discussie mogen zijn. Maar de vraag rijst of het in deze zede nu werkelijk alleen gaat om een verwerken en toepassen van het gebod Gods, dat heilig is en autoriteit heeft over ons leven, of dat er misschien in het proces der zedevorming ook andere factoren medewerken. Speelt hier ook niet de traditie, die gold in bepaalde maatschappelijke kringen, van mensen met een bepaalde graad van ontwikkeling en welstand, een rol? Simpel gezegd: zal de zede die zich vormt in een kring van overwegend zeer welgestelden en wellicht intellectueel hoog ontwikkelden, niet aanzienlijk kunnen afwijken van de zede die wordt gevormd in een kring van maatschappelijk niet al te rijk bedeelden die misschien in grote meerderheid nimmer de kans hebben gekregen enig langduriger onderwijs te genieten? Deze vraag stellen is haar beantwoorden. Het is langzamerhand duidelijk geworden dat deze zaken inderdaad zo liggen. Milieu, afkomst, ontwikkeling, maatschappelijke positie, en nog heel wat meer, zijn factoren die inderdaad mee een rol spelen in de vorming, ook der gereformeerde zede.

Maar dan is de gang van zaken in het kerkelijk leven hier in Canada achteraf nog niet eens zo merkwaardig! Integendeel, het zou hoogst merkwaardig zijn geweest als het Canadese kerkelijk leven zich niet in deze richting zou hebben ontwikkeld. Waarmee natuurlijk allerminst beweerd is dat deze richting nu ook inderdaad de juiste is. Het zal daarom goed zijn daar nog eens serieus aandacht aan te geven.

CLASSIFIED ADS

For "letters under number" $ 0.50 extra.
Birth-announcements $ 3.00
Engagement-announcements $ 3.00
Marriage and anniversaries $ 4.00
Notifications of death $ 4.00
Pay your advertisement when you send it in. See our standard-rates below:

— — —

"For Sale" and "Want" advertisements up to 30 words $ 2.00. Every word more 5¢
Send your payment together with your ad to:
Calvinist-Contact
Box 312, Station B,
Hamilton, Ont.

The Lord of all life entrusted to our care
STEPHEN
our adopted son.
Mr. & Mrs. G. Hiemstra.
600 Main Street.
Woodstock, Ont.

The Lord of life has graciously entrusted to our care a daughter, a sister for George and Gary
MARTHA FRANCES
Mr. and Mrs. Harry Kok.
April 15, 1962.
1510 North Vernon Drive.
London, Ont.

With thanks to the Lord, we had the privilege to share with our beloved parents and grandparents
HERMAN DUIVESTEYN
and
ANN DUIVESTEYN—VERHEUL
the celebration of their 35th wedding anniversary.
Their grateful children:
Bill & Sharon Lenters.
Brian & Ann Duivesteyn.
Tony & Carol.
and 6 grandchildren.
April 21st, 1962.
59 King St. E.
Stoney Creek, Ont.

Zo de Here wil hopen we met onze geliefde Ouders en Grootouders
FREDERIKES KNIP
en
ROELFINA KNIP—BEKKERING
op 6 Mei 1962 hun 35-jarige echtvereniging te herdenken.
Hun dankbare kinderen:
Wiechert en Jeltje Knip, Centralia, Ont.
Henk en Tollie Nieman, London, Ont.
Harm en Klasien Knip, Clandeboy, Ont.
En 11 kleinkinderen.
Gelegenheid te feliciteren Maandag 1 Mei om 8 uur P.M. in de Church basement, Christian Reformed Church of Exeter.
R.R. 1, Centralia, Ont.

D.V. 1 Mei 1962 hopen wij met onze geliefde ouders en grootouders
WILLIAM VANDERLINDE
en
MARION VANDERLINDE—WINTERS
de dag te herdenken dat zij 30 jaar geleden in het huwelijk zijn verbonden.
Dat de Here hen nog lang voor elkaar en voor ons mag sparen is de wens van hun dankbare kinderen en kleinkinderen.
John.
Lammy en Harry Joosse,
Frances en Billy.
Marion en Sjoerd Van Wyk.
Jeanette.
R.R. # 2, Sarnia, Ontario.

Zo de Here wil hopen wij met onze ouders
WIEBE BOERSMA
en
JANKE BOERSMA—VANDER WAL
op 7 Mei 1962 hun 25-jarige echtvereniging te herdenken.
Hun dankbare kinderen:
Wiebe.
Vicky.
Bernice en Harry.
Mel.
Ymko.
Broadway Street.
Wyoming, Ontario.

Zo de Heere wil hopen wij 30 April met onze ouders en grootouders
LOUIS C. KOK
en
JANTJE KOK—DE GROOT
te herdenken, dat zij 30 jaar geleden in het huwelijk zijn verbonden.
Dat ze nog lang voor elkaar en voor ons gespaard mogen blijven, is de wens van hun dankbare kinderen.
Dirk en Netty Kok.
Teena en Henry Rijzebol.
Max Kok.
Briena Kok en Ralph Meems.
en kleinkinderen.
Port Arthur, Ont.
5 George Street.

Zo de Here wil, hopen wij met onze geliefde ouders en grootouders
KLAAS MOLEMA
en
RENSJE MOLEMA—VAN VEEN
op 4 Mei 1962 de dag te herdenken dat zij 25 jaar geleden in de echt zijn verbonden.
Wij zijn God dankbaar voor deze rijke zegening.
Hank en Betty.
Herman en Elaine.
Wally en Gerty.
Don.
Margaret.
Tony.
Debbie.
Lorrie.
Richmond, B.C.

Dankbaar en blij delen wij U mede dat onze lieve Vader en Moeder
AREND NIJWENING
en
GRIETJE NIJWENING—BAARDSLAG
op 5 Mei a.s. D.V., 25 jaar geleden in het huwelijk traden.
Hun kinderen:
Antje.
Jan.
Dick.
Jenny.
Siny.
167 Princess St., Strathroy.
Gelegenheid te feliciteren op 8 Mei om 8 uur in de basement van de Chr. Ref. Church Strathroy.

On May 7, 1962, the Lord willing, our beloved parents
Mr. & Mrs. T. ENNEMA
hope to celebrate their 25th wedding anniversary.
It is the wish of their thankful children that they may be spared many years for each other and for us.
Corry.
John.
Kees.
Henk.
A reception will be held in the basement of the Chr. Ref. Church, Brampton, on May 7th, at 8.00 p.m.

For sale or for rent:
Hamilton. Owner leaving country.
MODERN THREE BEDROOM BRICK HOME
with two lots. Large living room and kitchen, four piece bath, oil heat, full basement. Mountain suburban. Near Chr. Ref. Churches, Chr. School and Highschool. Phone 383-8561.

If you are interested in buying a beef or dairy farm in the
LINDSAY DISTRICT
where prices are very reasonable, contact: R. Fintelman, R.R. 2, Cameron, Ont., or George Flim, R.R. 2, Pefferlaw, Ont.

WHAT'S YOUR LINE?
Our line is REAL ESTATE, and we think it is wonderful. If a Real Estate deal cannot be made at benefits for both buyer and seller, we do not care to make it. If you are a prospective buyer or seller, call us today!
John Voortman
Real Estate
580 UPPER JAMES ST.
HAMILTON, ONT.
Phone: FU 3-2157

$ 1500.00 down
Vraagprijs $ 22.000.00
140 acres aan highway 9, 4 mijl van Harriston, Ont. 6 kamer huis van alle gemakken voorzien. Barn geschikt voor varkens en koeien. Best land. Eigenaar genegen om er 20 melkkoeien bij te verkopen zonder downpayment. Dus de koper heeft direct een inkomen. Goede voorwaarden voor de hypotheek. 6% rente.

174 acre Dairy Farm
met een groot melkcontract. Holstein vee. Alle nodige machinerieën bijna alle nieuw. Bulkcooler, baler, tractors. ENZ. ENZ. Prachtig huis, olieverwarming. Grote barns, barncleaner. ¼ mijl van een groot dorp aan highway. De waterleiding van het dorp ligt voor de farm en het kost 36 dollar per jaar voor het water. Een mooie dairy farm. Vraagprijs $ 100.000 met $ 25.000 down. Maar daar is over te handelen.

150 acre Dairy Farm
4 mijl van de kerk en school in Jarvis. Best stenen huis, 12 kamers, alle gemakken. Badkamer, furnace, grote barns, kippenhok, machineschuur, cement silo. Stamboek vee. (Accredited Holstein vee.) Tractor, ploeg, eg. ENZ. ENZ. Geen melkcontract. Goed land. De eigenaar moet wegens ouderdom verkopen. Vraagprijs $ 40.000 met $ 12.000 down. Maar absoluut handelbaar over prijs en downpayment.

JACK BYLSMA
REAL ESTATE
1607 King St. E., Hamilton, Ont.
Bel LI 9-3894.

COUPLE WANTED
no children and own car, for country home King Township, 25 miles N. of Toronto, near Hwy. 400. Husband for garden and lawn, wife light housework. Furnished ground floor apt. Year round employment. Phone TEmple 3-5048 Mrs. Baxter or write James Baxter, R.R. 2, King, Ont.

For sale:
GROCERY STORE
Fully equipped. Good turnover. Showing a good profit. Includes 8 room house, plus rented 5 room apartment. Situated in a Dutch populated area. Close to church and school. Full price $ 18,000.00, plus stock. Write to no. 1483, % Calvinist-Contact, P.O. Box 312, Stat. B, Hamilton, Ont.

Daily Vacation Bible School
Our customers are enthusiastic about our D.V.B. material. Send for information now. Ook een pracht sortering boeken voor openbare geloofsbelijdenis. (Engels en Nederlands).
CHR. BOOK CENTRE
Anton Lammers
36 Longwood Rd. N.
Hamilton, Ont.
Phone JA 2-1234

Hello — — Hello
Let everyone who loves
MUSIC and SINGING
come to
BRANTFORD, on Wednesday May 2nd, 1962
at 8 o'clock sharp. This evening is presented to you by the Christian Choir "PRAISE THE LORD" of Brantford, Ont., which at the same time is celebrating its 10th anniversary, and by the Christian Brass Band "CONCORDIA" of Brantford-Hamilton. This evening will be held in the Hall of the Christian Ref. Church of Brantford, on Patterson Ave.
Admission: Adults 50¢, and Children up to 14 years 25¢.

For our Boys and Girls

Here is a poem sent to us by Thelma Zwart with her entry in the Fruit Contest:

An apple a day,
Keeps the doctor away.
Maybe you did not know I am,
Very fond of raspberry jam.
Bananas grow in big bunches,
And are delicious for lunches,
When we eat the tomatoes they are ripe and red,
But we can use them green for pickles instead.
A grapefruit I like the best,
Just before I go to rest.
Do you know what I think?
Lemon juice is good to drink.
A pear is good to eat,
Because they are so nice and sweet.
My oh my,
I like blueberry pie.
Blackberries are ripe in the summer season,
I really like them because of a special reason.
In summer on the Californian beaches,
There people can eat many peaches.
An avacado beg my pardon,
We can not grow them in our garden.
Plums no matter yellow or blue,
I always like to eat them too.
Pineapples I don't know where they grow anymore,
But I know we can buy them in the store.
When the strawberries are ripe and red,
I like to eat them on my bread.
I think you are a fool,
If you don't take an orange to school.

Thelma Zwart
R.R. 3, Carrying Place, Ont.
12 yrs. old

JUGENDWEIHE OP DE WARTBURG

Het persbureau van de N.H. Kerk bericht:

Een voorbeeld van de wijze waarop van atheïstische zijde in Oost Duitsland de kerk wordt tegengewerkt, waarbij alle middelen in gebruik worden genomen om de betekenis van de kerkelijke geloofsbelijdenis te ondermijnen, werd bekend gemaakt door de Evangelische Pressedienst.

Men wil een anti-religieus jeugdfeest houden op het slot Wartburg, de plaats waarheen Maarten Luther destijds zijn toevlucht heeft genomen en waar hij de Bijbel heeft vertaald. Volgens een mededeling van de Sovjet pers zullen "de jonge burgers van Eisenach en omgeving op feestelijke wijze worden opgenomen in de gemeenschap die onder werkende mensen werkt aan de overwinning van het socialisme". Het aantal deelnemers aan de komende Jugendweihe-plechtigheden in geheel Oost-Duitsland wordt opgegeven als plm. 15.000.

TE KOOP:
192 Acre DAIRYFARM
12 mijl van Chr. School en Chr. Ref. Church, goede barn, bulkcooler, creek, 125 acres bewerkbaar; 10 kamer huis, olie furnace. Vraagprijs $ 28.000. Terms.
Inl. voor deze farm en ongeveer 35 anderen:
John F. DeWith
Realtor, Newcastle, Ont.
Phone 3341
or I. Wiersma, Orono, Phone 1649.

Correspondentie

We danken de Heer P. VanderWerff in Thamesford heel hartelijk voor zijn bijdrage in de discussie van het vraagstuk inzake "schepping en evolutie".

Al zouden we gaarne op enkele van zijn argumenten terstond willen ingaan, het zou niet erg broederlijk zijn mijn broer het gras voor de voeten weg te maaien. Daarom zenden we dus dit "ingezonden" eerst naar Nederland om te vernemen of de schrijver van de bedoelde artikelen enig kommentaar te leveren heeft en hem in de gelegenheid te stellen dit kenbaar te maken. Wij verzoeken Mr. VanderWerff dus even geduld te willen hebben.

April 16, 1962. R. Kooistra.

Voor de Dames

FEDERATIE-NIEUWS

Nu de grote dag steeds dichterbij komt, stijgt in ons midden de spanning ook. Hoe zal het allemaal gaan? Er wordt hard gewerkt, daar in Hamilton, om alles tot in de puntjes klaar te krijgen. De hall, die eerst was afgehuurd voor onze samenkomst is inmiddels te klein bevonden. Daar konden niet meer dan 550 personen in en we hebben al veel meer kaartjes verkocht. Dus nu moest er naar andere vergaderruimte uitgezien worden. We hopen nu te vergaderen in de z.g. Drill Hall, vlak bij het oorspronkelijk voor ons doel afgehuurde gebouw. Wees maar niet bang, dat u het niet zult vinden. Er zijn ushers genoeg op het terrein om u de weg te wijzen.

Hebt u allemaal al dinner tickets besteld en eventueel logies aangevraagd?

Ruimte genoeg in Hamilton, zeggen de dames daar. En dan nu maar afwachten wat de grote dag ons grengen zal.

Hartelijke groeten van uw
Federation Board

WEGENS OUDERDOM DER EIGENAAR TE KOOP
PRIMA DAIRY FARM
met Melkcontract, Vee en alle Machines

Deze farm is voor meer dan 60 jaren in dezelfde familie. 125 acres zeer vruchtbaar land, waarvan 23 acres in wheat, 40 acres geploegd voor haver en mais, de rest hooi- en weideland. Prima 8 kamer huis, voorzien van badkamer, centrale verwarming met gas furnace (kosteloos van eigen gaswell), heet en koud stromend water. Grote barn en andere gebouwen. 31 stuks best vee (20 Holstein melkkoeien, 8 heifers waarvan 3 in kalf en 3 kalveren).

Machines: 2 tractors, manure spreader with loader, hay baler, forage harvester with blower, cornhit, sickle bar and 2 wagons. 1 3-furrow plough, 1 2-furrow plough, 1 4-section disc, 1 4-section drag harrow, 1 side-delivery rake ,1 dump truck, 1 springtooth hydraulic cultivator, 17 milk cans and many small tools. Milkhouse with bulkcooler.

Gemiddelde maandelijkse melkcheque $ 500.— tot $ 550.—. Het melkcontract zal spoedig hoger zijn, omdat de dairy in Mei overgaat tot bulk en er hierdoor enige farmers, die geen bulkcooler hebben, worden uitgesloten, waardoor de quota der andere farmers wordt verhoogd.

Vraagprijs $ 45.000.—. Gevraagd downpayment $ 12.000.—.

OPEN VOOR OFFERS.

De eigenaar is bereid zelf de hypotheek te verstrekken à 6%, terug te betalen met $ 600.— per kwartaal, rente en aflossing inbegrepen.

Zo nodig helpen wij U met de gedeeltelijke financiering van het downpayment.

K. KRAAY, Real Estate Broker
15 KING STREET, ST. CATHARINES, ONT.
Huis adres: 2 Juliana Crescent. Telefoon WE 4-1813.

For
GREATER PROFITS
use

FEEDS
Canadian PROVIMI Co. Ltd.
Brampton, Ont. P.O. Box 66
Middleton, N.S. P.O. Box 209

Kerknieuws

CHR. REF. CHURCH

Beroepen

te Brampton, Ont., J. Groen te Wallaceburg, Ont.

te Athens, Ont., J. Kuntz te Orillia, Ont.

te Clarkson, Ont., A. B. C. Hofland te Sarnia, Ont.

te Manhattan I, Rev. G. H. Rientjes van Vancouver I;

te Mason City, Iowa, als Home Missionary (Kanawha, Iowa calling church), Rev. G. W. Van den Berg van Nobleford, Alta.

Aangenomen

naar Barrhead-Westlock, Alta., Rev. Dubois te Grand Rapids, Mich.

Bedankt

voor Brampton, Ont., J. Groen te Wallaceburg, Ont.

Uit Classis Alberta North

Twee gemeenten van de Evangelical Reformed Church in Alberta hebben contact opgenomen met de Mission Committee van de classis Alberta North. Afgevaardigden van de gemeenten Duffield en Glorie Hills waren ter classisvergadering aanwezig om de geestelijke verzorging dezer gemeenten te bespreken, waar hun bejaarde leraar enige tijd geleden is overleden, en de afstand naar de zusterkerken in de States te ver is. De classis besloot deze gemeenten met classisbeurten te helpen en voor de zomermaandan aldaar een seminary-student te plaatsen. Na verloop van tijd zal worden nagegaan of er mogelijkheid is om deze gemeenten in het verband der Chr. Reformed Church op te nemen.

CAN. REF. CHURCH

Beroepen

te Grand Rapids, Mich., Rev. J. Mulder van Homewood, Carman, Man.

The Owen Sound Christian School Society plans to open a Christian School in September 1962. The Lord willing, they will be in need of a

PRINCIPAL

Applications to be sent to the Secretary, Wm. A. Heyns, R.R. 5, Owend Sound, Ont.

HOLLAND MARSH, Ont. Due to our increased enrollment, we will need another

TEACHER

for the intermediate grades. Please send applications or requests for more information to Mr. C. A. Radder, R.R. # 2, Newmarket, Ont.

Chatham Calvin Christian School is in need of a

TEACHER

for grade one, beginning September. Modern school, pleasant working conditions, attractive salary. Inquiries and applications may be addressed to John Tolsma, R.R. # 5, Chatham, Ont.

The Dundas Christian School Society will be in need of a third

TEACHER

for the middle grades. Qualified teacher preferred. Please send letters of application or information to Mr. J. Stronks, principal, % Calvin Christian School, R.R. 2, Dundas (Ont.).

Knox Christian School Bowmanville, Ont. invites applications for

OPENINGS

on the staff in lower and middle grades. Write to Knox Christian School, Bowmanville, Ont.

Boekbespreking

PARADE OF PARADIJS, door Okke Jager, Uitg. J. H. Kok N.V., Kampen.

Dit boekje bevat een aantal morgenwijdingen en toespraken van de bekende predikant Okke Jager. Ik zou van dit boekje wat goeds willen zeggen door de auteur wat nader aan U voor te stellen.

In de eerste plaats treft het ons dat Okke Jager een dominee is. Hij wil dat ook bewust zijn: hij wil — en dat is gelukkig duidelijk merkbaar — 'n boodschap brengen. Een boodschap van het Woord. Het is niet zijn bedoeling dat we zullen denken: wat kan Okke Jager het *mooi* zeggen. Nee, het gaat er om, dat we zullen uitroepen: wat heeft God in Zijn Woord ons *veel* te zeggen.

In de tweede plaats is de schrijver ook een taalkunstenaar. Er zullen niet veel preken zijn gehouden waarin de zin voorkwam: "Er heeft niemand zo dankbaar naar de eerste stoomboot gekeken als God in de hemel" — en het woord "alledagtoorn" is zeker ook niet alledaags. Ik zal niet beweren dat Okke Jager nooit eens uitschiet van het kunstige in het gekunstelde. Maar dat is slechts het risisco van het vak. Meestal toch krijgt men niet de indruk dat deze schrijver de taal verwringt — dan wordt het stijf — maar de wijze waarop hij met de taal omspringt is die van een lenige akrobaat, die juist omdat hij zo lenig is zo evenwichtig kan dansen op het smalle koord van het woord.

In de derde plaats is Okke Jager ook een soort wijsgeer. Misschien is zijn filosofie niet zo systematisch als we het wel zouden wensen, maar er is in de wijsbegeerte ook plaats voor de wijsheid van het spreukenboek. De zin waarin hij schrijft: "de dronkenschap is toch eigenlijk de ten toppunt gevoerde eenzaaamheid; zo staat de dronkenschap lijnrecht tegenover het gebed", bewijst dat.

Er zou meer te zeggen zijn. Okke Jager is ook een handig psycholoog, die begrepen heeft dat de man die voor de radio spreekt geen ogenblik vervelend mag worden, anders wordt hem met de knop de nek omgedraaid.

Ik meen echter dat ik het eigenlijke nog niet heb geraakt. Daarom nog eens: Okke Jager is een dominee — en een dominee is ook maar een gewoon mens. Het boekje ontleent zijn bekoring aan het feit, dat we hier een dominee horen, die het mens-zijn niet achter zich gelaten heeft. Hier spreekt een mens, die blij is dat er voor hem ook een plaats is in de kerk en in de kudde. Dit maakt het bijzonder waardevol. De mens, die hier spreekt, is als een instrument met wat meer snaren dan andere, maar ook het tiensnarig instrument zal God loven.

Het boekje is bijzonder geschikt om er zo nu en dan eens iets in te lezen voor jezelf. En als men eens een "vrije bijdrage" "after recess" nodig heeft — hier kunt ge te kust en te keur gaan.

Laat me tenslotte maar een voorbeeld geven.

"Merkwaardig dat wij nu allemaal denken: God moet toch wel de voorkeur geven aan het panorama. Wie zegt dat? Dat zegt het heidendom van ons romantisch hart. Wij menen dat God meer van de natuur houdt dan van de techniek, omdat de natuur uit Zijn handen is gekomen en de techniek via-via tot stand is gebracht. De natuur ligt dichter bij Zijn hart, dachten wij zo. De hemel voelt zich thuis boven de Hoge Veluwe. Maar wij vergeten dat God nog altijd het meest op de *mensen* is gesteld. Psalm 8: o Here, hoe heerlijk is Uw naam boven de zandverstuivingen van de Veluwe! Aanschouw ik boven de polder de hemel, het werk van Uw vingers, wat is de professor dat Gij aan hem denkt en de ingenieur dat Gij naar hem omziet? Toch hebt Gij hem bijna goddelijk gemaakt, Gij doet hem heersen over de Wester- en de Oosterschelde, Gij hebt atomen en moleculen onder zijn voeten gelegd.. O Here, onze Here, hoe heerlijk is Uw Naam op de ganse aarde en ook in de fabriek!" (blz. 97)

R. Kooistra

Ruth

De boeren werden nieuw geboren,
Zij groeiden door het vergezicht
Zij zagen hoe de zon het koren
kwam dopen met een handvol licht.
Het zilveren bidden van de zaaiers
Bracht door het wonder van elk jaar
Gods gouden antwoord aan de maaiers:
Zij stonden als een leger klaar.
Zij trokken uit en zongen psalmen
En sloegen met de zeis de maat
God boog zich als de rijpe halmen
En als de zon was zijn gelaat.
Ruth, uit de schaduw opgedoken
Stonds eensklaps in het felle licht,
— Een hert dat water heeft geroken,
De kop verlangend opgericht.
En voet voor voet is zij het juichen
Der maaiers achterna gegaan
Om zwijgend naar de grond te buigen
Als zaad dat sterft om op te staan.
Zij boog, zij had geen and're rechten
Dan wat haar toeviel van het lot,
Maar 't was als baanden Boaz' knechten
Voor haar een pad naar Israël's God

Okke Jager

Ingezonden

ANNUAL RETREAT OF SERVICEMEN OVERSEAS

The annual retreat of Reformed and Christian Reformed servicemen and their families is to be held at the Army Retreat Center, Berchtesgaden (Bavaria), Germany, near Salzburg, Austria, from Monday to Friday, August 6 Monday to Friday, August 6 through 10, 1962.

Readers of this paper are invited to inform their service personnel in Europe about this opportunity. The theme, "Christ, the Hope of Glory", will be presented in messages and used in discussion groups. Retreat leaders will be Chaplains David Reardon (Reformed), Bruce Hemple and John Hoogland (Christian Reformed), Dr. Richard Oudersluys and Rev. Robert Geddes (Reformed) and Dr. Dick L. Van Halsema (Christian Reformed).

For information and reservations, write directly to Chaplain (Capt.) John J. Hoogland, Hq. 3rd Inf. Div. Artillery, APO 36, New York, New York. Any of your servicemen who are able to attend will find the retreat a rich blessing. We will be happy to meet any of your servicemen who will be able to attend.

If any of the Canadian servicemen are in Europe this summer, I am sure that they will be very happy to attend.

With Christian greetings,

Dr. Dick L. Van Halsema,
Secretary
Chaplain Committee

The Calvinistic Christian School of Wellandport, Ont. will be in need of

2 QUALIFIED TEACHERS

for grades 2 and 3 for the school term 1962-63. Good salary. Applications to be sent to: Mr. H. K. Bergsma, R.R. 1, St. Ann's, Ont.

The Calvin Christian School Society of Clinton, Ont. is still in need of

1 TEACHER

for the lower grades. Apply to: Mr. K. VanderHeuvel, R.R. 2, Goderich, Ont.

BEAUTIFUL VICTORIA (Capital of British Columbia) needs for its "Calvin Christian School"

A Principal and 2 Teachers

For inf. write: S. Wolters, 917 Burdett Ave., Victoria, B.C.

OSHAWA

Immanuel Christian School Society

is still in need of

One Teacher

for the middle grades.

Please apply! Applications to be sent to Mr. A. Meima, Scott Rd., R.R. 3, Oshawa, Ont.

ZUID-AFRIKAANSE STAMMEN NIET GESTELD OP INMENGING VAN DE V.N.

Albert Motsing, hoofdman van de Tswana stam in Z.W.-Afrika, vergezeld van 12 raadsleden, verklaarde tijdens een bezoek aan Windhoek, dat hij en zijn stam zullen weigeren in Zuid-West Afrika te blijven indien de UNO het gebied onder beheer zou krijgen. Hij zei:

"Ons ken daardie mensen nie. Ons ken net die Blankes met wie ons altyd saamgewerk het en met wie ons altyd wil aanhou saamwerk. Indien u (die Blankes - Red.) die V.V.O. sou verlaat, moet u weet dat u nje alleen sal gaan nie. Ons, die Tswana, zal saam met u gaan. Ons wil niks met die V.V.O. te doen hê nie."

Ovambo-stamhoofd Oshono Shimi heeft de regering om bescherming gevraagd tegen organisaties van buiten af, die zouden proberen met geweld beheer over zijn gebied te verkrijgen. Hij verklaarde verder er van overtuigd te zijn dat Ovamboland evenals de Transkei zelfregering zal krijgen zodra de tijd daarvoor rijp is, "maar in daardie geval moet die Suid-Afrikaanse regering en njemand anders nie, ons voo gwees."

(African Express)

EEN ZEER BIJZONDERE GEVANGENIS

Daar het steeds moeilijker wordt arbeidskrachten voor de landbouw aan te trekken hebben de boeren van Boke in Duitsland besloten, op eigen kosten ter plaatse een gevangenis te bouwen, waarvan de bewoners beschikbaar zullen zijn voor landarbeid. De bouw kost D.M.250.000, die door de door 50 boeren opgerichte gevangenisvereniging zullen worden betaald. Naar Boke zullen alleen gevangenen komen, die zich vrijwillig voor landarbeid hebben opgegeven. Voor de gevangenis zal het Ministerie van Justitie aan de boeren huur betalen. De dienst van het Ministerie van Justitie zal de verzorging op zich nemen. Deze nieuwbouw komt de autoriteiten goed gelegen, daar de strafgevangenissen in dit gebied overbezet zijn en 1.000 gevangenen in arbeidskampen te werk zijn gesteld.

(ICN)